

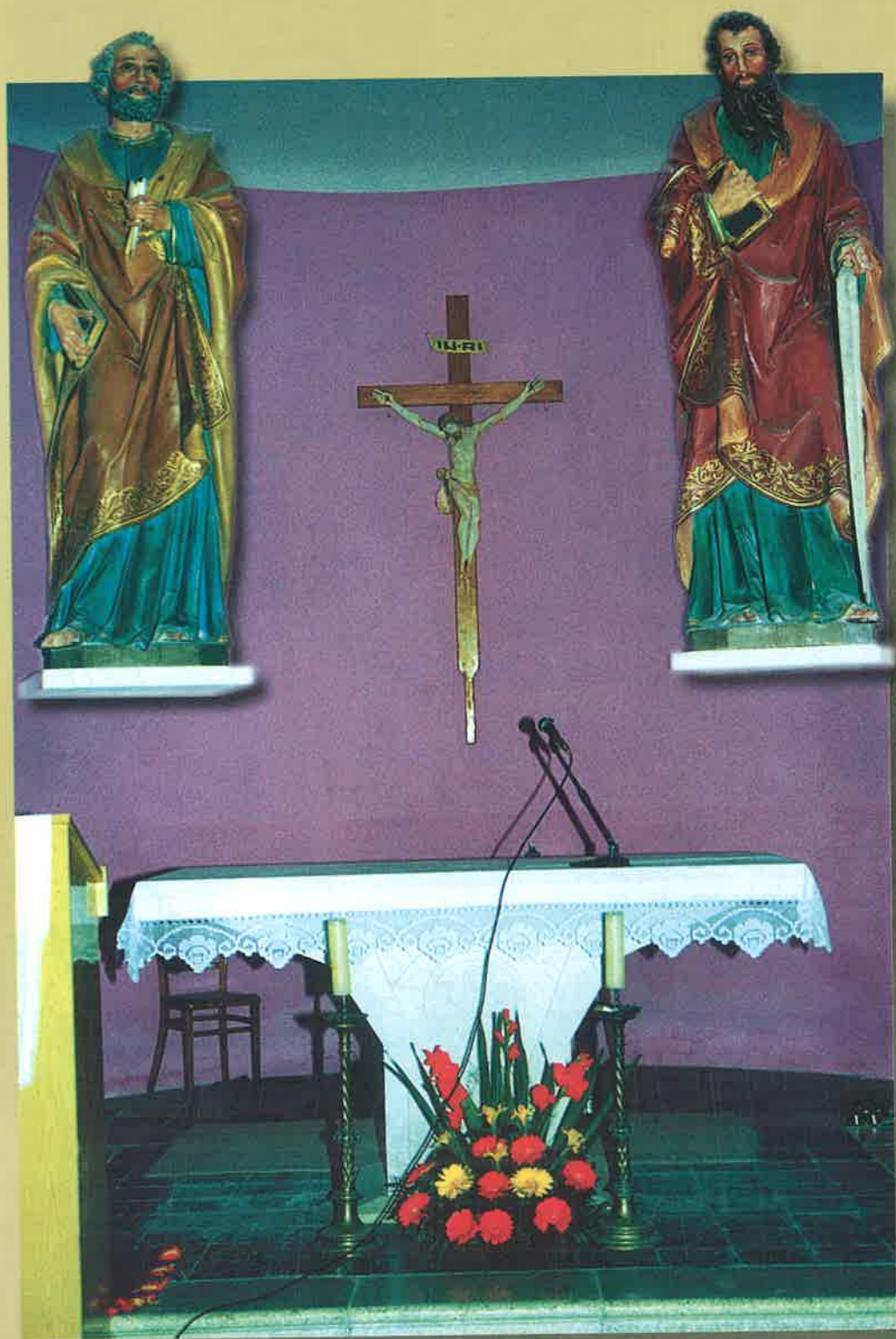
Miljevi

God. XXVIII.

USKRS 2003.

BR. 1(27)

Unutrašnjost crkve Sv. Pavla

Dragi moji Miljevčani!

"I uvečer tog istog dana, prvog u tjednu, dok su učenici u strahu od Židovâ bili zatvorili vrata, dođe Isus, stane u sredinu i reče im: "Mir vama!" To rekavši, pokaza im svoje ruke i bok. I obradovaše se učenici vidjevši Gospodina, Isus im stoga ponovno reče: "Mir vama! Kao što mene posla Otac i ja šaljem vas." (Iv 20, 19 - 21).

Mir vama! Dragi župljani! Dragi Miljevčani po cijelome svijetu. Dragi suradnici, dragi dobročinitelji. Poštovani čitatelji našeg župnog lista. Mir, to je prvi dar uskrslog Krista svojim učenicima. Dok ovih dana slušamo, čitamo i gledamo strahote rata u Iraku, potreban nam je mir. Mir u našim srcima, našim obiteljima, u našem susjedstvu, u našoj župi, u cijelom svijetu. Svaki dan mi vodimo "rat", u sebi, u obitelji, sa susjedima, s "neprijateljima"...

Učinimo kako veli pjesnik i ispred riječi RAT dodajmo slovo B i od RAT riječ BRAT pravimo.

Pridružimo se Svetom ocu i postanimo mirotvorci, riječju i djelom tamo gdje živimo, uzmimo u ruke krunicu i molimo za mir u svijetu kako nam je preporučio Papa.

"Bijeli anđeo mira" uskoro će doći k nama po treći puta, molimo da njegov posjet bude duhovno plodonosan za nas vjernike i za cijelu našu Domovinu, da nas mir Kristov, nakon teškog i krvavog rata, učini mirotvorcima.

Ove godine želimo na svečan način proslaviti devedesetu obljetnicu crkve Sv. Pavla u Širitovcima. Proslava će biti na svetkovinu Svetog Petra i Pavla 29. lipnja. U župi će biti i bliža priprema vjernika za tu prigodu. Da i mi danas poput Sv. Pavla postanemo autentični svjedoci živog i uskrslog Krista.

U godini krunice svakako će nam pomoći članak fra Petra Lubine, da upoznamo važnost i ulogu krunice u životu vjernika. Prigoda je to da

ponovno otkrijemo tu drevnu vjerničku molitvu.

Vjerujem da će članak prof. fra Jure Brkana, mnogim čitateljima razjasniti ispravno računanje krvnog i tazbinskog srodstva i tako pomoći da prigodom sklapanja braka izbjegnemo razne neugodnosti koje iz toga mogu proizaći.

Nadam se da ćete s posebnim zanimanjem pročitati intervju s prvim urednikom i pokretačem župnog lista, fra Vinkom Prličem. Kako i zašto je pokrenuo župni list, te kako je bio primljen od župljana i od drugih uvjerite se sami...

Toplo preporučujem članak Mladi i "Knjiga života". U godini Biblije želio bih da nas taj članak potakne na svakodnevno čitanje Biblije - "Knjige života", a posebno mlade. Svakako treba pozdraviti i svesrdno podržati vrijednu inicijativu osnutka Miljevačkog sabora, koji želi promicati ekonomski, kulturni, socijalni,... napredak Miljevaca.

Nadam se da će i drugi prilozi biti zanimljivi i da ćete ih s radošću čitati. Stoga svima želim ugodno čitanje ovog uskrsnog broja našeg župnog lista.

Srdačno se zahvaljujem svim suradnicima ovog broja, koji su pomogli da je naš župni list i ovog Uskrsa ugledao svjetlo dana, svima onima koji su pomogli pisati adrese, spremali list za poštu

... Uskrs je! Krist je život i uskrsnuće naše. Tako nas uči naša vjera. Želio bih da mi uskrsnemo na novi život. Na život s Kristom, po Kristu i u Kristu.

Svim župljanima, Miljevčanima po cijelome svijetu, suradnicima, dobročiniteljima i čitateljima želim

SRETAN USKRS! ALELUJA!

fra Ante Vukušić, župnik

USKRSNA RADOST

Isusovo je uskrsnuće temelj, osnova i središte naše vjere. Zato sveti Pavao s pravom tvrdi. "Ako Krist nije uskrsnuo, onda je neosnovano naše propovijedanje, neosnovana je vaša vjera" (1 Kor 15,14). Ovo je istina o kojoj svaki kršćanin želi znati što više. Uskrsnućem je potvrđena kršćanska vjera jer je razlog njezina postojanja osoba Isusa Krista Uskrsloga. Da Krist nije uskrsnuo ne bi bilo ni Crkve ni kršćanstva.

Dobro znamo da su Isusovi učenici imali drugačiju viziju njegova života, njegova poslanja pa i njegova ovozemaljskog završetka. Isus je svojim učenicima najavljivao što će trebati sve proći da bi ispunio Očevu volju. Istinu o njegovoj tragičnoj i sramotnoj smrti apostoli nisu nikako mogli ni prihvatiti, a niti razumjeti. Štoviše, bili su strašno razočarani. Dok su pratili Isusa sigurno su razmišljali, a znamo da su i raspravljali o tome tko će mu sjediti s desne, a tko s lijeve strane u kraljevstvu njegovu. Znamo dobro koliko su se skrivali, koliko su bili prestrašeni i razočarani. Juda ga je izdao i iz očaja sam okončao svoj život. Sveti Petar ga je zatajio i u gorkim suzama priznao i pokajao se za svoju pogrešku. Petrova pogreška pak bila je plod straha za vlastiti život, a sigurno je rezultat osjećaja nestalnosti i nesigurnosti u ono što je Isus govorio i najavljivao.

No, strah kod učenika je nestao i razočaranje je prestalo tek onda kad su spoznali da je on uskrsnuo. Ne samo da su ti

Blagoslov maslinovih grančica

neugodni osjećaji nestali, nego su apostoli bili ispunjeni nutarnjom snagom koja ih je naprosto gonila da svjedoče tu veliku istinu, istinu da je njihov i naš učitelj uskrsnuo. Nikakva ih vanjska sila nije mogla spriječiti da propovijedaju da je Isus Spasitelj, da je on onaj koji je pobijedio smrt uskrsnuvši od mrtvih.

Mladi Židov Savao koji progona kršćane, najednom postaje kršćaninom i mijenja ime u Pavao. On osniva kršćanske zajednice i svjedoči da je vidio uskrsloga Krista. Pavao spominje četiri izričaja formule vjere o uskrsnuću koju je i sam naslijedio: "Da je Krist umro...da je pokopan, da je treći dan uskrsnuo i da se ukazao" (1 Kor 15,3-5).

Crkva je s ovom istinom ušla u treće tisućljeće. I stoga je s razlogom posvetila čak osam dana liturgije slavlju uskrsnuća. Od uskrsne nedjelje do slijedeće nedjelje čitanja u misi donose novozavjetne izvještaje i

svjedočanstva pojavljivanja Krista uskrsloga. To je znak koliko važnost Crkva daje tom događaju.

Uskrs je dan kad vjernička duša slavi svoga Otkupitelja. Naša srca su trajnom radošću ispunjena jer uskrslom Isusu možemo povjeriti svoj život.

Svaki čovjek prisiljen je boriti se za svoj život, nositi se s problemima i poteškoćama koje ovozemaljski život sa sobom nosi. Dok s jedne strane strepimo za svoj život, bojimo se činjenice da nas može zadesiti neka nevolja, bolest, neuspjeh, a s druge strane u nama, kao Kristovim vjernicima, prisutna je iskonska nada da ćemo biti spašeni, da ćemo vječno živjeti. To je osnova našeg kršćanskog obilježja, našeg kršćanskoga biti i postojati. Ako u tom okviru promatramo svoj zemaljski život onda on dobiva jedan sasvim drugačiji smisao, a zasigurno i potporu da ćemo lakše prihvatiti i nositi životne poteškoće i probleme.

Isusovo je uskrsnuće jamstvo da postoji život poslije smrti i da ćemo i mi uskrsnuti. Smrt, dakle, nema zadnju riječ. Sveti nam Pavao jasno poručuje: "Kao što je Krist uskrsnuo, tako ćemo uskrsnuti i mi", i nadalje kaže: "Ako svojim ustima priznaješ: 'Isus je Gospodin', i u svom srcu vjeruješ: 'Bog ga je uskrisio od mrtvih', bit ćeš spašen" (Rim 10,9). Ovo je okosnica i moto našeg ljudskog i kršćanskog života i djelovanja. Krist je otišao u svoju slavu, ali nas nije napustio. Sad je živ, prisutan u svojoj Crkvi kako je obećao apostolima: "Evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta" (Mt 28,20). Uskrsli Krist je Božja objava

Svjetlo Kristovo

upućena za sva mjesta i za sva vremena. On je isti jučer, danas i sutra. Stoga, kršćanin pun radosti, s uskrsnim Kristom ide ususret vječno sretnoj i blaženoj budućnosti.

Fra Marko Mrše

KRUNICA - IZAZOV U GODINI KRUNICE

Ivan Pavao II proglasio je 16. listopada 2002. Godinu krunice, koja će trajati do listopada 2003. godine. Ujedno je predložio da tijekom te godine kršćanske zajednice gospinu krunicu posebno vrednuju i mole, kako bi razmatrale Kristovo lice u društvu i u školi njegove presvete Majke. Sudionicima IV. svjetskog katoličkog susreta obitelji, okupljenima od 22. do 26. siječnja u Manili, poručio je: "Kad sam nedavno proglasio Godinu krunice preporučio sam tu marijansku pobožnost kao molitvu obitelji i za obitelj: moleći krunicu, naime, u središte se stavlja Isus, s njime se dijele radosti i patnje, u njegove se ruke stavljaju potrebe i planovi, iz njega se crpe nada i snaga za put".

Kad bi nas netko od onih koji ništa ne znaju o krunici upitao nešto o njoj, što bismo mi znali reći? Godina krunice pruža nam prigodu da se na ovim stranicama upoznamo s nastankom, razvojem, sadržajem

i svrhom te poznate marijanske molitve. Tim više što među nama toliki krunicu drže svagdano u ruci i prebiru njezina zrnca.

Stara i uvijek nova molitva

Ružarij ili krunica drevna je marijanska molitva. Riječ ružarij dolazi u hrvatski jezik od latinskog rosarium - vijenac od ruža (od rosa = ruža) ili jednostavno ružičnjak, vrt zasađen ružama. Vijenac se kaže i kruna, pa se prema tome ružarij naziva i krunicom (umanjenica od riječi kruna, mala kruna) - vijencem ili krunom od Zdravomarija, u čast Gospi nanizanih. Taj naziv nastaje u srednjem vijeku po uzoru na svečani vijenac od ruža nanizanih na konac što su mladi stavljali sebi oko glave. Ili su ga zaljubljeni mladi stavljali jedno drugom na glavu.

Ružarij se sastoji od niza od 150 Zdravomarija, između kojih se umeće 15 Očenaša koji molitvu dijele na 15 desetica, nakon kojih se odgovara Slavaocu. Za moljenje pojedine desetice razmatra se o

jednom od otajstava našeg spasenja o rođenju i djetinjstvu (radosna), muči i smrti (žalosna) i slavi Isusa Krista i bl. Djevice Marije (slavna), podijeljenih u tri kruga:

1. Radosna otajstva:

1. Navještenje 2. Pohodjenje 3. Rođenje Isusovo 4. Prikazanje Isusovo u hramu 5. Našašće 12-godišnjeg Isusa u hramu.

2. Žalosna otajstva:

1. Molitva Isusova u Maslinskom vrtu 2. Bičevanje Isusovo 3. Isusa krune trnovom krunom 4. Isus nosi križ na Kalvariju 5. Isusa razapinju na križu.

3. Slavna otajstva

1. Isusovo uskrsnuće 2. Isusovo uzašašće 3. Silazak Duha Svetoga 4. Uznesenje Marijino 5. Krunjenje Marijino.

Ne želeći narušavati već uhodani način moljenja krunice, Ivan Pavao II. predložio je apostolskim pismom "Krunica Djevice Marije" 16. listopada 2002.

još jedan krug otajstava -

4. Otajstva svjetla:

1. Krštenje na Jordanu 2. Samoobjavljenje u Kani 3. Navještenje kraljevstva božjega i poziva na obraćanja 4. Preobraženje na brdu 5. Ustanovljenje Euharistije.

Moleći otajstva svjetla, kršćanin bi razmatrao o svijetlim trenucima iz Isusova javnog života.

Sv. pismo za nepismene

Za krunicu su neki rekli da je ona "Biblija siromašnih" (Ivan XXIII.). Predstavlja središnja otajstva kršćanske vjere i u njih nas prenosi, poput slika po tolikim našim crkvama koje i onima koji ne znaju čitati i pisati žele približiti pojedina otajstva kršćanske vjere. Tako u molitvi krunice umom i srcem hodočastimo u Nazaret, gdje je Nebo sišlo na zemlju; U Ain Karem, gdje je u Elizabeti Isus svojim dolaskom obradovao čitav ljudski rod; U Betlehem, gdje je Bog među nas ljude stupio u ljudskom tijelu; U Jeruzalem gdje su se odvila najvažnija otajstva kršćanske vjere; U Maslinski vrt, gdje se molio i znojio krvavim znojem boreći se za naš život; Na Kalvariju, gdje je svoj život Isus darovao za nas i izmirio nas s Ocem; Na mjesto njegova uskrsnuća, gdje nam pokazuje kako konačna riječ nema zlo nego dobro i upućuje nas u naš buduću život; Na mjesto njegova uzašašća, odakle nam je otišao pripremiti mjesto, a nama ostavio da nastavimo djelo koje je on započeo.

U središtu je krunice Isus i njegovo spasenjsko djelo, s kojim je najtješnje povezana Gospa. On preko nje i ulazi u ljudsku povijest, susreće se s ljudima, prolazi kroz muku i smrt na križu, preko kojih dolazi do uskrsnuća i proslave u nebeskoj slavi, kojoj je pridružena i njegova Majka. Ista proslava namijenjena je svim Isusovim vjernicima.

Čemu krunica?

Pojedina otajstva krunice potiču molitelja na razmišljanje o spasenju ljudskog roda. Očenaš slavi Boga i govori o Ocu kao izvoru i cilju svakog duhovnog pothvata, te daje dostojanstvo različitim oblicima krunice, a litanijско nizanje Zdravomarija stalno nas drži povezane s Gospom. Slavaocu

zaključuje molitvu slavljenjem Boga u njegovom jedinstvu i trojstvu.

Zašto molimo krunicu?

Prema mišljenju poznatog bogoslova Hansa Ursa von Balthasara, naša molitva može doći k Bogu samo putem koji nam je on sam otvorio. Isus je došao k nama kao Put. Primila ga je Marija, Ona mu se nudi, i otvara svojim "da", koji je nama u tako savršenu obliku nedostižan. Zajedništvo koje Bog po njoj uspostavlja s ljudima postajući ljudsko dijete temelj je zajednice Crkve koja nas povezuje. Zbog toga joj i mi smijemo i moramo ponavljati: "Zdravo, Marijo!". Ali ne dijeleći je od Sina. Ona je tek odgovor, on je Riječ.

Opetovanjem Zdravo Marija zajedno s anđelom pozdravljamo Mariju i nju zajedno s Elizabetom nazivamo blaženom. Tako naša molitva više nije upravljena njoj, nego zajedno s njom upravljena je Bogu te je uvođenje i uključivanje u molitvu Crkve, koja je upravljena Ocu po Sinu u Duhu Svetomu.

Marijin stav vjere i predanja u volju Božju ostaje svim kršćanima uzor i pralik da bi mogli poći putem koji je Krist. Zbog toga smijemo moliti za njezin zagovor u svakom trenutku svoga života, osobito na smrtnom času. A oslanjamo se na molitvu i zagovor Majke Gospodinove. Tako ima smisla toliko puta iznova opetovati iste riječi Anđelova pozdrava, Elizabetina uskrsnuća i prošnje

Crkve, što zajedno tvori našu molitvu Zdravomarijo.

Molitvom Zdravomarije priznajemo izvrsnost Marijine uloge u povijesti spasenja ljudskog roda, prepuštamo se da nam ona pokaže put vjerničkog stava prema Bogu i ujedno kročimo njezinim putem. Njezin put zapravo je put njena Sina. A taj je put uvijek kružni. Od Oca je došao, zahvaća čovječanstvo, Mariju, Crkvu i nas i opet se vraća k Bogu. Da i oni mogu biti gdje je on, da gledaju slavu koju mu je Otac dao (usp. Iv 17.24).

SREDSTVO ZA BROJANJE MOLITAVA

Moljenje krunice se prati na predmetu od niza zrnaca na koncu nanizanih ili međusobno povezanih žicom. To se naziva krunicom, a negdje i ružarijem. To je molitvenik prikladan za svakoga. I za učene i za one koji ne znaju čitati. Ne treba se mučiti listajući i tražiti stranice, a može je čitati poznavatelj bilo kojeg jezika. I na svjetlu i u tami. Bilo da dobro vidi, bilo da je slijep. U svako doba dana i bilo kojeg dana. Na bilo kojem prikladnom mjestu za molitvu - ili u crkvi ili u kući ili na putu u polje ili u automobilu, svejedno.

Odakle brojanka molitava? Od davnine se među članovima svih velikih religija upotrebljavalo sredstvo za brojanje molitava. U početku su to bili kamenčići, a kasnije konac na kojem bi se vezali

Zdravo Marija...

Čuj nas majko...

čvorovi ili bi se na nj nizala zrnca od drveta, tvrdih sjemenki, voska, plastike, kosti, koralja, školjke bisernice, raznobojnih kristala, mesinga, srebra, zlata...

Preteča današnje krunice

postoji već 4 000 godina. Potječe iz hinduizma. U njemu su zrnca u nizu rabili za postizanje sabranosti, jednako kao i budisti koji su takvu brojanicu prenijeli muslimanima. U križarskom razdoblju, u susretu s Istokom i islamom, kršćanstvo prihvaća takvu brojanicu molitava i prilagođuje je otajstvima svoje vjere.

ČEMU TO?

Možda će netko reci: Čemu sve to? Kao da se ne može dobro i sretno živjeti i bez toga?

Bog je stvorio čovjeka za sreću. "Nemirno je srce moje, Gospodine, dok ne otpočine u tebi", klicao je veliki Augustin koji je okušao sve "blagodati" koje je život pružao. I nije sreće našao sve dok se nije obratio Bogu, dopustio mu da uđe u njegov život, pustio mu se voditi.

Nema kršćanskog života bez molitve. I osobne i zajedničke. Molitva je hrana vjeri. Ona povezuje s Bogom i s drugima. I u obitelji i u široj zajednici. Unutarnji je mir u čovjeku "plod molitve". Majka Terezija jednom reče: "Plod zajedničke molitve - posebno zajedničkog moljenja krunice, jer je krunica obiteljska molitva: Kad vi zajednički molite krunicu, tada ostajete zajedno. Tada ćete i ljubiti jedan drugoga, kao što Bog ljubi svakoga od nas. Zbog toga je tako važno da krunicu ponovno vratimo u obiteljski život". Nije li Godina krunice zgoda da razmislimo o molitvi i uvrstimo je u dnevni red osobnoga i obiteljskoga života?

Fra Petar LUBINA

KRIŽ

Križ je nešto najljepše u našem životu. On je naša snaga.

Isus naš Spasitelj je na križu i sve nas gleda.

Kad sam tužna, samo pogledam u križ i on mi vrati raspoloženje.

Dosta ljudi nije svjesno da imaju svoj križ i da ga nose. Svima preporučujem da zagrlje svoj križ, kao što nas je Isus na svome križu zagrljio, šireći ruke.

Ivana Galić, 6. r.

Uskrs

Uskrs je najveći blagdan i djeci najdraži dan.

Taj dan se Isus uzdigao da bi grijehe na zemlji slegao.

Djeca po pisanicama šaraju i u tuckanju malo varaju!

Marko Mazalin, 7. r.

OBITELJ

Obitelj je za mene bezuvjetna ljubav i sreća, koja svakim danom biva sve veća i veća!

Obitelj je za mene mama i tata, uz koje ćete naći i nestašnog brata. Njihova je ljubav Vrednija od suha zlata.

Obitelj je za mene žarko sunce što me grije, majčina nježna ruka što mi obraz mije. Tiha školjka u kojoj se tajna krije, lice koje ti se smije!

Ivana Galić, 6. r.

PAPA IVAN PAVAO II.

Sijedi starac, s drhtavim rukama, izmorena i iscrpljena lica, pun ljubavi prema Bogu i čovjeku, neustrašivi borac za pravdu, slobodu i mir u svijetu, sadašnji papa Ivan Pavao II., 16. listopada 2002. započeo je dvadeset petu godišnjicu papinske službe. I naš župni list želi se pridružiti brojnim čestitkama koje su već upućene Svetom ocu Ivanu Pavlu II. prigodom te bremenite obljetnice njegove papinske službe. Svjesni smo da ne možemo sažeti u ovaj članak sve ono što bi trebalo reći o papi Ivanu Pavlu II., ali i ovaj mali prilog može pridonijeti da shvatimo koju to službu vrši papa kao i životni put današnjeg pape. Posebno zbog toga kad već duže vrijeme sredstva javnog priopćavanja nagađaju o mogućoj Papinoj ostavci.

Nakon smrti pape Ivana Pavla I., za papu je izabran 16. listopada 1978. godine, krakovski nadbiskup Karol Wojtyła i uzeo ime Ivan Pavao II. On je 264. papa u dugoj povijesti Katoličke Crkve. Karol Wojtyła rodio se 18. svibnja 1920. godine u mjestu Wadowice u Poljskoj. Zarana ostaje bez majke. Pohađa školu i u isto vrijeme radi da bi imao od čega živjeti. Prekida studij stranih jezika da bi studirao filozofiju i teologiju i tako se spremio za svećenika. Za svećenika je zaređen 1. studenog 1946. godine, u Rimu je 1948. godine doktorirao iz filozofije i vraća se u Poljsku. Bio je profesorom filozofije u Lublinu i moralnog bogoslovlja u Krakovu. Godine 1958. postaje biskup, 1967. papa Pavao VI. imenuje ga kardinalom, a 1978. izabran je za papu.

Papa "iz daleke zemlje" prožet je posebnom ljubavlju prema Gospi. Uzima za geslo svoga pontifikata riječi "Totus tuus" - "Sav tvoj".

Kad je bio izabran za papu kardinal Wojtyła ruski disident Solženjicin rekao je: "Ovaj je Papa dar Božji". Nakon što je čuo vijest da je krakovski nadbiskup izabran za papu, Franjo Kuharić

nadbiskup zagrebački izjavljuje: "Gledam u tom izboru opet Božje iznenađenje puno ljubavi". Svijet je bio zaista iznenađen. Prvi papa koji nije Talijan na čelu Katoličke Crkve nakon četiri stoljeća.

U svojoj nastupnoj propovjedi na Trgu Sv. Petra 22. listopada 1978. godine novi Papa rekao je: "Ne bojte se! Otvorite, upravo raskrilite vrata Kristu! Njegovoj spasotvornoj vlasti otvorite granicu država, ekonomskih i političkih sustava, široka područja kulture, civilizacije i razvitka. Nemojte imati straha. Krist zna što je u čovjeku. Samo on to zna!".

Riječ papa znači otac, tata, rimski biskup, vrhovni poglavar Katoličke Crkve. U prvim stoljećima Crkve tom su se riječju nazivali biskupi. A od devetog stoljeća pa sve do naših dana taj je naziv bio izričito pridržan rimskome Prvosvećeniku.

Kako se postaje papa?

Papu biraju kardinali, prema propisima Crkve, a potpunu i vrhovnu vlast u Crkvi dobiva onaj tko je nakon zakonita izbora osobno prihvatio službu. Osim uvjeta da novoizabrani papa osobno prihvati tu službu, traži se od pape da ima biskupsko

25. GODINA PAPINSKE SLUŽBE

posvećenje. Ako novoizabrani papa nema biskupski red, za vršenje papinske, najviše i najodgovornije službe u Crkvi treba se odmah zaređiti za biskupa. S papinom službom, kao vrhovnog pastira i učitelja svih vjernika povezana je njegova nezabludivost.

Zakonik kanonskog prava kaže: "Vrhovni je svećenik snagom svoje službe nezabludiv u naučavanju onda kada kao vrhovni pastir i učitelj svih vjernika, koji ima dužnost da svoju braću utvrđuje u vjeri, konačnim činom proglašavan da je neki nauk o vjeri ili čudoređu obvezatan." (Kan. 749. § 1.)

Vrhovna vlast Rimskog prvosvećenika (pape) očituje se u činjenici da papi nitko ne može suditi, kao i u činjenici da protiv papine presude ili odluke nema priziva ili utoka, prema crkvenim propisima koje su pridržane samo papi. Spomenimo samo neke: saziv općega Crkvenog sabora, izričito je pravo pape imenovati kardinale, pravo slobodnog imenovanja biskupa...

Današnji papa Ivan Pavao II. upravlja Katoličkom Crkvom od 1.100.000.000 katolika, koja čini 17,5 % ukupnog svjetskog stanovništva.

Papa je najveći živući misionar i svjetski hodočasnik, do sada je poduzeo 98 putovanja u 129 zemalja s preko tisuću generalnih audijencija. Objavio je 93 apostolska pisma i 13 enciklika, proglasio je preko 1400 svetaca i blaženika, imenovao oko 200 kardinala i preko 4 000 biskupa.

U lipnju ove godine po četvrti put papa će pohoditi hrvatski narod, a treći put našu Domovinu. Sve svoje poruke izrekao je na hrvatskome jeziku.

Što papa radi posvuda ?

Pomaže narodima, da budu svjesni sebe, liječi povijesne rane svakog naroda, opće Crkve i svake pojedine Crkve, podsjeća narode na njihove svece, zvoni na uzbunu na neodgovodnost djela, otvara putove za dijalog i Evandjelje.

Papu ništa ne straši. Ni metak koji ga je 13. svibnja 1981 god. pogodio na Trgu

Sv. Petra od naručenog ubojice ne zaustavlja ga u ljubavi prema Bogu i čovjeku.

Posjećuje najopasnija mjesta, rješava najdelikatnije slučajeve... , svuda ga dočekuju oduševljena i raširena srca, a i on tako čini istom ljubavlju i raširenih ruku, prima velike i male, zauzima se za bolesne, prognane, obespravljene, siromašne, diže svoj glas za njih.

Ne ide papa pognute glave. Ide svjesno i hrabro u susret svima sa svojim srcem, koje gori ljubavlju za svakog. Njega Bog vodi i prati. Poslanik je Božji. Bog ga šalje, nadahnjuje i podržava. Prema nama Hrvatima se pokazao vrlo naklon, pravi prijatelj. Dana 30. travnja 1979. godine u Rimu kad je na hrvatskome jeziku slavio misu za hodočasnike Hrvate rekao je: "Dragi moji Hrvati! Hvala vam na ovom susretu, na ovom iskazu obnovljene vjernosti. Kao nekoć papa Ivan VIII., tako se i ja danas radujem vašoj vjeri, vašoj ljubavi, vašoj vjernosti Isusu Kristu i Njegovoj Crkvi. Papa vas voli! Papa vas grli i prima, papa vas blagoslivlja! Amen!" Osmog rujna 1991. na Papin poziv po svim Katoličkim Crkvama moli se za mir u Hrvatskoj. Također se posebno pokazao kao prijatelj Hrvata kada je kao državnik prvi priznao 13. siječnja 1992. godine samostalnu Republiku Hrvatsku, te pohodom u našu Domovinu 10. i 11. rujna 1994. godine. Tada je "Bijeli anđeo mira" došao u Zagreb kako bi nas ratom pogođene, ohrabrio, učvrstio u vjeri, okrijepio u nadi i ojačao u ljubavi. Tada je bilo naše najveće zborovanje i molitva oko jednog oltara u našoj povijesti.

Za drugog pohoda našoj Domovini od 2. do 4. listopada 1998. godine u Mariji Bistrici na čast oltara uzdiže blaženog Alojzija Stepinca.

U uvodu knjige "Ivan Pavao II. i Hrvati" kardinal Franjo Kuharić napisao je: "Motiv Svetog Oca da se zauzme za pravo hrvatskog naroda i da prizna Hrvatsku kao samostalnu i suverenu državu moramo tražiti u njegovoj opredijeljenosti za pravo

svakog čovjeka, za pravo malih naroda na slobodu, za pravedne odnose među narodima i državama, za pravedan mir koji svakom narodu i svakoj ljudskoj osobi osigurava slobodu, siguran i miran život. (...) Zato hrvatski narod duuguje Svetom Ocu trajnu zahvalnost. On blagoslivlja istinsko rodoljublje koje se ostvaruje u zakonitoj slobodi i pravednosti, a ne ugrožava slobodu i prava drugih. (...) Neka njegova riječ u našim srcima raste obilnim plodom da Hrvatska država bude blagoslovljena pravednošću i mirom."

Kad Sovjetska Rusija najavljuje 1981. godine da će opustošiti Poljsku, papa ne šuti nego govori: "Ako bi ikad sovjetska armija ustala protiv poljskog naroda, vratio bih se u Poljsku i pozvao bih sto tisuća Poljaka pa bih skupa s njima otišao na ugroženu granicu. Ja vas uvjeravam, da bi bilo dosta dići sto tisuća slika Djevice Marije pred sovjetske trupe, pa bi bio definitivni kraj toj invaziji".

Za Latinsku Ameriku reče: "Nova Evangelizacija, novo navješćivanje Evanđelja bit će oslobođenje čovječanstva pod vodstvom Duha Svetoga".

A 10. rujna 1988. godine leteći prema

Africi rekao je: "Najveća težnja i nastojanje Crkve jest dati pravo glasa onima koji trpe. Zbog toga Papa mora putovati poput prvih navjestitelja Evanđelja u povijesti Crkve, poput Apostola". Tko može zaboraviti njegovu privlačnost i izazov mladima, susret mladih iz cijelog svijeta, preko dva milijuna u Rimu i prošle godine oko milijun u Vancouveru.

Pred njegov treći dolazak u našu Domovinu koji će biti pod geslom "Obitelj put Crkve i naroda", molimo da Bog izlije obilato svoje milosti na nas i našu Domovinu. Papa će proglasiti blaženom časnu sestru Mariju Propetog Isusa Petković. On je današnji Petar koji vodi Crkvu, Pavao koji hodočasti i propovijeda Evanđelje po cijelome svijetu, Ivan koji promišlja duboke tajne naše vjere i to naviješta svim vjernicima i ljudima dobre volje.

Sveti Oče čestitamo Vam dvadeset petu obljetnicu Vaše papinske službe i želimo Vam dobro zdravlje, neka Vas Duh Sveti vodi u upravljanju Crkvom i dobro nam došli po treći put u našu lijepu Domovinu.

Priredio Župnik

RASPORED SLAVLJA SVETIH MISA NEDJELJOM I BLAGDANOM OD 4. SVIBNJA DO 21. PROSINCA 2003.

4. svibnja: Širitovci dalje (Šr.) 9,30 sati;
Drinovci dalje (Dr.) 11,00 sati.
11. svibnja: Prva sveta pričest u župi; Dr. 11,00 sati.
18. svibnja: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
25. svibnja: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
29. svibnja: Uzašašće- Spasovo; Šr. 11,00 sati.
1. lipnja: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
8. lipnja: Duhovi; Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
15. lipnja: Presveto Trojstvo;
Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
19. lipnja: Tijelovo; Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
22. lipnja: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
29. lipnja: Sv. Petar i Pavao;
Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
6. srpnja: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati.
13. srpnja: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.
20. srpnja: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati.
27. srpnja: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.
3. kolovoza: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati.
10. kolovoza: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.

17. kolovoza: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati.
24. kolovoza: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.
31. kolovoza: Šr. 9,00 sati; Dr. 10,30 sati.
7. rujna: Dr. 9,00 sati; Šr. 10,30 sati.
14. rujna: Gospa od milosti; Dr. 10,30 i 18,00 sati.
21. rujna: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
28. rujna: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
5. listopada: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
12. listopada: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
19. listopada: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
26. listopada: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
1. studenoga: Svi sveti; Šr. 9,30 sati; Dr. 11. sati.
2. studenoga: Dušni dan; Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
9. studenoga: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
16. studenoga: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
23. studenoga: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
30. studenoga: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
7. prosinca: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.
14. prosinca: Šr. 9,30 sati; Dr. 11,00 sati.
21. prosinca: Dr. 9,30 sati; Šr. 11,00 sati.

MLADI I "KNJIGA ŽIVOTA"

Živimo u razdoblju koje je snažno obilježeno medijima, slikom, zvukom, brзом i kratkom informacijom. Pisana riječ, knjiga, čitanje doživljavaju svojevrsnu inflaciju. Posebno među mladima sve više se zapaža opadanje čitalačke strasti i knjiga više nije ono čime se može ispuniti njihovo slobodno vrijeme. Istraživanja pokazuju da mladi sve manje pohađaju biblioteke i sve manje posuđuju knjige - slabi čitalačka strast i svijest. Gotovo sve izdavačke kuće suočavaju se s problemom slabog kupovanja knjiga.

Što je s Biblijom? Doživljava li ona sudbinu drugih knjiga? Iako je Biblija još uvijek najtiskanija i najprevođenija knjiga na svijetu, osjeća se opadanje interesa za njeno čitanje, pa i kod samih vjernika. Stoga je Crkva proglašavajući ovu godinu "godinom Biblije", željela potaknuti vjernike, ali i sve ljude koji se zanimaju za Bibliju, da se vrate na izvor svoje vjere, tj. na sveto-pisamske izvore. Nepresušan izvor je Sveto pismo, za kojeg će sveti Efreml reći da je Riječ Božja (pohranjena u Pismu) neiscrпно vrelo života. "Riječ Božja je stablo života koje ti na svim granama nudi blagoslovljeni plod, kao što je i pećina koja je u "pustinji provrela sa svih strana pružala duhovni napitak" (Časoslov, III, 137).

Imajući u vidu upravo

Pobožnost Put križa

mlade naraštaje koji su na putu traženja, često bez životnog kompasa u ruci, u današnjem dezorijentiranom društvu Biblija se nameće kao putokaz na putu rasta i sazrijevanja. O tome je govorio i papa Ivan Pavao II. na zadnjem Svjetskom danu mladih, povjeravajući mlade "Knjizi života" (Bibliji). "Također i vama mladići i djevojke koji ćete biti odrasli u slijedećem stoljeću je povjerena knjiga života. Neka Evanđelje postane vaše najdragocjenije blago: u pažljivom čitanju i velikodušnom prihvaćanju Riječi Božje pronaći ćete hranu i snagu za svakidašnji život, pronaći ćete razlog svoga angažmana u izgradnji civilizacije ljubavi." U ovim Papinim riječima iščitavamo pastoralni imperativ koji zahtijeva od pastoralnih djelatnika sposobnost i umijeće tumačenja i

približavanja Biblije mladima i mladim Bibliji. Nužno je pronalaziti nove metode, a posebno metode svjedočenja, kako bi biblijska riječ današnjim generacijama progovorila kao Živa riječ - riječ Života. Biblija je u pravom smislu riječi knjiga Crkve, izvor i nezamjenjiva norma za navještaj, molitvu, poslanje, formaciju. Sveto pismo je uistinu visio Dei hominis et mundi, kako to ističe Dante u Božanstvenoj komediji.

Pastoralni djelatnici, posebno voditelji zajednica mladih, trebaju znati tako tumačiti biblijsku poruku da u njoj današnji mladi prepoznaju spasenjsku snagu za svoj vlastiti život. U približavanju Biblije mladima potrebno je poznavati logiku kojom mladi čovjek danas razmišlja. Današnji mladi ne žive cjelovitost u nijednom segmentu životu, već je

fragmentarnost temeljno obilježje njihovog životnog iskustva. To se odražava i na duhovnom području. S jedne strane, postoje vidljivi znakovi religiozne i duhovne gladi, a s druge strane postoje objektivne poteškoće u interiorizaciji sadržaja duhovnosti.

Razmišljajući o mladima i Bibliji pada mi na pamet jedna novozavjetna biblijska slika. Riječ je o zgodi u kojoj se Filip na putu pridružio dvoraninu koji je čitao Pisma (usp. Dj 8,26-40). Zanimljiva su ovdje dva pitanja. Prvo je pitanje koje postavlja Filip dvoraninu: "Razumiješ li što

čitaš?". A drugo je pitanje kojim dvoranin odgovara: "Kako bih mogao ako me tko ne uputi?". Nama se spontano nameću slična pitanja: Tko će mladima danas staviti Bibliju u ruke? Tko će ih uputiti u čitanje Biblije? Tko će im otkriti bogatu riznicu Božje mudrosti u kojoj se nalazi odgovor na svako ljudsko pitanje?

Nadam se da će ova "godina Biblije" za sve pastoralne djelatnike i vjernike biti snažan izazov i poticaj za ponovno njeno vrednovanje kao knjige života iz koje je jedino moguće naučiti tko je čovjek, tko je

Bog, kakav je svijet i zašto smo na svijetu. "Knjiga je to stara više tisućljeća, ali je svježija i životnija nego ikada. Ona je knjiga srca. Biblija je knjiga voljena i ne može se pravo razumjeti nego tek kad ju zavolimo." (B. Duda)

Uložimo više napora sposobnosti i pastoralnog umijeća kako bi Biblija među mlađim naraštajima ponovno bila Knjiga koja će im vratiti povjerenje u život, nadu u mogući bolji svijet, otvoriti nova obzorja smisla u sve izgubljenijoj i nesigurnijoj budućnosti.

s. Valentina Mandarić

RAČUNANJE KRVNOG I TAZBINSKOG SRODSTVA

Krvno srodstvo u crkvenom i civilnom zakonodavstvu ima veoma važne pravne posljedice ili učinke, posebno kada je riječ o postavljanju određenih pravnih radnji, npr. ugovori. U Zakoniku kanonskoga prava latinske crkve spominje se također tazbina i krvno srodstvo u nekoliko kanona (Članaka), tako da i krvno srodstvo i tazbina utječu na pravnu sposobnost fizičkih osoba u Crkvi, tj. utječu na pravnu sposobnost pojedinaca da mogu valjano i dozvoljeno postaviti određene pravne radnje: ugovori, postavljanje na crkvene službe, prodavanje crkvenih dobara, itd.

1. Krvno srodstvo, kao zapreka valjanosti ženidbe (braka)

Krvno srodstvo (consa-

nguintas) odnosi se na osobe koje imaju zajedničku (istu) krv, temelj mu je rađanje, ne ženidba, bilo da se netko rodi u zakonitoj ili nezakonitoj ženidbi ili na bilo koji način, tj. krvno se srodstvo odnosi na rađanje.

Krvno srodstvo, u danas važećem Zakoniku iz 1983., drugačije se broji od onoga kako se brojilo u Zakoniku iz 1917. na koji smo navikli. Zato dolazi do raznih neshvaćanja u kojem je stupnju srodstva određena fizička osoba srodna jedna naprama drugoj. Prema važećem crkvenom Zakoniku iz 1983. srodstvo brojimo po lozama ili linijama (linea) i stupnjevima (gradus).

Naš poznati pravnik Nikola Škalabrin u: Ženidba. Pravno-pastoralni priručnik, Đakovo, 1995. na str. 164. piše:

1. Linija (linea) je neprekidni

niz osoba koje potječu od zajedničkog korijena. Linija je prava i pobožna. Linija je prava (recta) kada osobe potječu jedna od druge: otac, sin, unuk. Linija je pobožna (obliqua) kada osobe imaju isti korijen, ali ne potječu jedna od druge: braća i sestre, stric i nećakinja, bratći i sestrične.

2. Stupanj (gradus) ili koljeno je mjera za udaljenost osoba od zajedničkog korijena.

3. Korijen (stipes) su osobe ili osoba od koje neposredno ili posredno potječu razne krvno srodne osobe, kao iz panja ili zajedničkog korijena."

Pojašnjenje: treba reći da zajednički korijen čine dvije osobe: otac i majka (zajednički). Krvno srodstvo koje iz takvog rođenja proizlazi nazivamo dvostrano (ex utroque stipite).

U slučaju da se zajednički korijen sastoji samo od jedne osobe (otac ili majka) koji su rodili više djece, npr. ako je muž imao više djece s nekom drugom ženom, a žena s nekim drugim mužem, kaže se da je srodstvo jednostrano (ex uno stipite). Braća i sestre koji su rođeni od istog oca i iste majke nazivamo rođena braća i rođene sestre ili rođeni brat i sestra. Ako su braća rođena od istog oca, ali od različite majke nazivamo ih polubračom po ocu. U slučaju kada su braća rođena od iste majke i različitog oca nazivamo ih polubračom po majci. Da ne ponavljamo, isto pravilo vrijedi i za sestre koje nazivamo rođene sestre ili polusestre ili po ocu ili po majci.

Nakon gornjeg razjašnjenja prema kan. 108, § 1. Zakonika iz 1983. krvno srodstvo računa se po lozama ili linijama (linea) i stupnjevima. Budući da se krvno srodstvo računa po lozama ili linijama i stupnjevima, u § 2. istoga kanona određuje se: "U ravnoj liniji ili lozi toliko je stupnjeva koliko rađanja, ili koliko je osoba, pošto se oduzme korijen". U § 3. čitamo: "U pobočnoj lozi toliko je stupnjeva koliko je osoba u obje loze skupa, pošto se oduzme korijen".

Napominjem da je Zakonik iz 1983. godine napustio germanski način računanja krvnog srodstva koji je uveden u VIII. stoljeću kojega je potvrdio papa Aleksandar II. god. 1065. Važeći Zakonik iz 1983. vratio se na rimski način brojenja koji je bio prije VIII. stoljeća. Rimski način brojenja krvnog srodstva koji je danas važeći u Latinskoj katoličkoj crkvi drži se načela: "Toliko je stupnjeva koliko je rođenja ili koliko je osoba, pošto se

oduzme korijen". U pravno važećem brojenju krvnoga srodstva treba se držati novoga načina brojenja krvnoga srodstva.

Predlažemo da se pri računanju krvnog srodstva nacrtaju njihovo rodoslovlje i da se drži načela koje smo već spomenuli: "Toliko je stupnjeva koliko je rođenja ili koliko je osoba, pošto se oduzme zajednički korijen". Zajednički korijen ovisi o tome od koje osobe izravno ili neizravno (pobožna loza) potječu.

Crkveni zakonodavac, sv. otac Ivan Pavao II. u Zakoniku kanonskoga prava latinske crkve iz 1983. knjiga IV. poglavlje III. "zapreke pojedinačno", kan. 1091, § 1. odredio je: "U ravnoj lozi krvnog srodstva nevaljana je ženidba među svim precima i potomcima, bilo zakonitim bilo naravnim".

§ 2. U pobočnoj lozi nevaljana je sve do četvrtog stupnja uključivo.

§ 3. Zapreka se krvnog srodstva ne umnožava. § 4. Neka se nikada ne dopusti ženidba ako ima ikakve dvojbe da su stranke krvno srodne u nekom stupnju ravne loze ili u drugom stupnju

pobočne loze."

Dušobrižnici ili oni koji prisustvuju sklapanju ženidbe (braka) nikada ne smiju pripustiti ženidbu u pravoj (ravnoj ili izravnoj) liniji ili lozi, bilo o kojem se stupnju ili lozi radilo (otac-kći ili majka-sin itd.), niti u drugom stupnju pobočne loze (brat i sestra) (kan. 1078, § 3). što se, pak, tiče krvnog srodstva u 4. stupnju pobočne loze, nakon iznesenoga konkretnog slučaja, oprost može lakše dati Sveta Stolica ili mjesni ordinarij; u 3. stupnju pobočne loze i nakon iznesenoga konkretnog slučaja, oprost se vrlo teško daje, ali se ipak, kada se vide teški razlozi, može dati.

Prema Obiteljskom zakoniku Republike Hrvatske član. 28 (1): "Brak ne mogu međusobno sklopiti krvni srodnici u ravnoj lozi, a u pobočnoj lozi brat i sestra, brat i sestra po majci ili ocu, dijete sa sestrom ili bratom svojega roditelja, djeca braće i sestara, te braće i sestara po ocu ili majci. (2) Pored slučaja utvrđenih u stavku 1. ovoga članka brak ne mogu međusobno sklopiti ni unuci braće i sestara te braće i

Nismo svi...

sestara po ocu i majci. (3) Iznimno, iz opravdanih razloga, sud može u izvanparničnom postupku dopustiti sklapanje braka u slučaju iz stavka 2. ovoga članka." "Čl. 29: "Brak ne mogu međusobno sklopiti posvojitelj i njegovo posvojče."

2. Tazbinsko srodstvo

Ovdje moramo nešto reći i o tazbini (affinitas) prema Zakoniku iz 1983. kan. 109, § 1. koji kaže "Tazbina nastane iz valjane ženidbe, iako neizvršene, i postoji između muža i ženinih krvnih srodnika, a isto tako između žene i muževljevih krvnih srodnika. Prema navedenom kanonu u § 2, tazbina se računa tako da su muževi krvni srodnici u istoj lozi i stupnju u tazbini sa ženom, i obratno."

Tazbina ne prekoračava svezane (affinitas non egreditur copultos). Tazbinsko srodstvo ne stvara tazbinsko srodstvo (affinitas non parit affinitatem). Zapreka tazbinstva u pravoj liniji je crkvenog prava, zato oprost od tazbinskog srodstva, nakon iznesena konkretnog slučaja, može dati mjesni ordinarij.

Predlažem da vidite ono što piše u svojoj knjizi J. Brkan, Opće odredbe Zakonika kanonskog prava, Makarska, 1997. na str. 189-190. U rečenoj knjizi čitamo da je tazbinsko srodstvo (lat. affinitas - svojbina), zakonski rodbinski odnos koji proizlazi iz valjane ženidbe, pa i neizvršene, i postoji između jednog ženidbenog druga i krvnih srodnika drugog ženidbenog druga. Taj trajni rodbinski odnos ne prestaje ni smrću supruga ni razrješenjem ženidbenog veza ili oprostom od tvrde neizvršene ženidbe. Bitno je da je ženidba, prema

Zlatni pir Marije i Marka Malenice

crkvenom shvaćanju, valjana. Ako ženidba nije bila valjana nema ni tazbine, iako su možda stranke bile uvjerene da je njihova ženidba valjana. Tazbina postoji u odnosu prema krvnim srodnicima koji su rođeni čak poslije smrti.

Međusobno su osobe srodne u onom stupnju tazbine u kojem su one u krvnom srodstvu. Tako su osobe međusobno srodne u prvom stupnju (koljenu) ravne loze tazbinskog srodstva:

- svekar i snaha
- zet i punica
- očuh i pastorka
- maćeha i pastorak.

Ovdje trebamo naglasiti da muževljev brat i ženina sestra i obratno nisu ni u kakvom tazbinskom srodstvu. Nisu u tazbini međusobno ni ona djeca koju su prije valjanog vjenčanja imali, zasebno žena i zasebno muž iz prvoga braka. Muž i žena imaju toliko tazbine koliko su ženidba valjana sklopili (npr. udovac i udovica).

3. Utjecaj krvnog i tazbinskog srodstva na pravnu sposobnost fizičkih osoba

Nije samo važno znati

brojiti krvno i tazbinsko srodstvo radi ženidbe, nego ono u Zakoniku iz 1983. ima i druge pravne posljedice. Tako Zakonik iz 1983.:

1. Isključuje fizičke osobe iz nekih crkvenih služba, tako, npr. nije dozvoljeno nekoga postaviti za službu generalnog vikara koji je u krvnom srodstvu (rođak) s dijecezanskim biskupom sve do 4. stupnja (kan. 478, § 2); biskup ne smije imenovati za člana ekonomskog vijeća onoga vjernika koji je u krvnom srodstvu s dijecezanskim biskupom sve do 4. stupnja (kan. 492, § 3);

2. "Bez posebnog pisanog dopuštenja mjerodavne vlasti crkvena se dobra ne smiju prodati niti dati u zakup upraviteljima tih dobara niti njihovim rođacima sve do četvrtog stupnja krvnog ili tazbinskog srodstva, osim ako je stvar vrlo male vrijednosti" (kan. 1298);

3. Crkveni Zakonik iz 1983. godine, propisao je u kan. 1448, § 1.: "Neka sudac ne prihvati suđenje u parnici u kojoj je bilo kako zainteresiran zbog krvnog srodstva ili tazbine u bilo kojem stupnju

ravne loze i do četvrtoga stupnja pobožne loze, ili zbog zaštitništva ili skrbništva, bliskog prijateljstva, velikog neprijateljstva, ili radi stjecanja koristi ili izbjegavanja štete. Isti kanon u § 2. kaže: "U istim okolnostima moraju se uzdržati od svoje službe promicatelj pravde, branitelj veze, predsjednik i preslušatelj";

4. Prema kan. 1548, § 2, br. 2. u crkvenim parnicama kada je riječ o svjedocima i svjedočenju, izuzimaju se od obveze da odgovaraju: oni koji se boje da bi zbog njihova svjedočenja njih same ili ženidbenog druga ili bliže krvne srodnike ili tazbinu zadesilo ozloglašenje, opasna zlostavljanja ili druga velika zla".

4. Važeće crkveno- pravno ili Rimski način računanja krvnog srodstva:

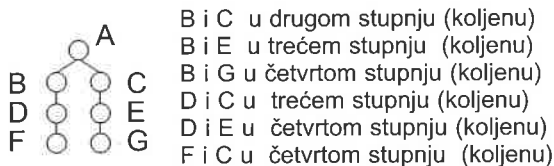
I. U pravoj ili ravnoj liniji (lozi) međusobno su srodni:

U ravnoj ili izravnoj lozi ili liniji sve osobe se rađaju od jedne osobe kao zajedničkog korijena (stipes, panj, korijen). Ovo bi bilo kao stablo, tako da osobe proizlaze od istog korijena. Prema pravilima rimskog odnosno sadašnjeg crkvenog računanja:

- A ○ A i B su u prvom stupnju (koljenu): otac i kći (sin)
- B ○ A i C su u drugom stupnju (koljenu)
- C ○ A i D su u trećem stupnju (koljenu)
- D ○ A i E su u četvrtom stupnju (koljenu)
- E ○

- otac i kći (sinovi) su u 1. stupnju (koljenu)
- djed i unuke (unuci) su u 2. stupnju (koljenu)
- djed i prauke (prauunci) su u 3. stupnju (koljenu)

II. U pobožnoj liniji (lozi) međusobno su srodni:

Tako su:

- brat i sestra u 2. stupnju (koljenu)
- stric i nećakinje u 3. stupnju (koljenu)
- bratić i sestrične u 4. stupnju (koljenu).

Rimski (danas i crkveni) i germanski način brojenja srodstva:

Krvni srodnici	Rimski način	Germanski način
brat-sestra	2. stupanj (koljeno)	1. stupanj (koljeno)
stric-nećakinja	3. stupanj (koljeno)	2. stupanj (koljeno) koji se tiče 1.
stric-praunuka	4. stupanj (koljeno)	3. stupanj (koljeno) koji se tiče 1.
bratić-sestrične	4. stupanj (koljeno)	2. stupanj (koljeno)

Ovdje smo donijeli samo računanje do četvrtoga stupnja ili koljena uključivo. Slučajeve povrh četvrtog stupnja ili koljena pravo ne predviđa. Upravo radi toga, daljnje brojenje krvnog srodstva ovdje smo smatrali, radi prostora u župnom listu, da je nepotrebno donositi. Naglašavamo, samo vrhovna crkvena

vlast ima pravo ustanoviti druge zapreke koje nisu predviđene Zakonikom iz 1983.

Zaključak

Ovdje smo nešto, koliko smo mogli kraće, za župni list "Miljevci" napisali što bi trebao znati svaki vjernik i dušobrižnik kod računanja krvnog i tazbinskog srodstva, npr. pri sklapanju ženidbe (braka), samo prema Zakoniku iz 1983. u kanonskom obliku ili prema Obiteljskom zakoniku Republike Hrvatske u vjerskom obliku. Bilo da se ženidba (brak) sklapa u vjerskom obliku ili ne, treba poznavati način kako se broji krvno ili tazbinsko srodstvo stranaka kod sklapanja ženidbenog ugovora, koji je u Crkvi i savez. Zato, predlažemo da, kada se nađemo u sumnji, ispitamo ženidbene stranke (ženik i nevjesta) o njihovu rodbinskom odnosu. U slučaju sumnje najbolje bi bilo tu činjenicu nacrtati na papir i onda će biti jasno i dušobrižniku i strankama je li uopće moguće sklopiti ženidbu (brak ili ne?!). Kod računanja krvnog i tazbinskog srodstva treba znati obraditi (nacrtati na papir) rodoslovlje, do 4. koljena uključivo, tek onda pristupiti sklapanju ženidbe. Ne postupati prema onoj "rekla kazala", nego treba djelovati zakonski ispravno. Poznavanje zakona bilo crkvenih bilo civilnih o brojenju krvnog i tazbinskog srodstva nužno je potrebno i radi mirnije savjesti i mirnog suživota unutar Božjeg naroda. U protivnom, može se dogoditi da se sklopi nevaljana i zakonski nepriзнata ženidba (brak), što može izazvati teške posljedice u braku i porodičnim odnosima.

prof. dr. sci. Jure Brkan

“KRIST STOJI! SVJETLO ŽIVOTA I SMRTI”!

USKRSNO JUTRO

Lelujaju se sitne male, rosom umivene trave,
lelujaju se bijele latice i drhtavi prvi list;
lelujaju se srcem molitve pobožne, plave!
Uskrsnuo je Krist!

Nebo se plavi i danas kao da je mnogo kodrije
miris se zore razlio po svemu: zrak je ugodan čist,
i sve kao da šapće, sve kao da se smije:
Uskrsnuo je Krist!

Kućice male obukle svečano odijelo,
i sa njih, sa lica, sa svega odsjeva radosti blist.
Danas je tisuće šaptaja put neba odletjelo:
Uskrsnuo je Krist!

Ivo Balentović

NA VELIKI PETAK

Sedam si riječi kazao, Isuse, nama,
sedam je uzdaha, dubokih uzdaha
na usnama gorkih zamrlo tada.

Pet rana, krvavih rana, bila je bol,
tvoja velika s trnovim vijencem bol
i srce ljubavi puno tad presta kucati.

Sedam je mačeva u srcu imala svome
Marija majka i krv je šiknula onda
i prelila njenu pretužnu dušu.

Sedam si riječi, Isuse, kazao s krsta,
sedam je uzdaha travanjskih ponio vjetar
niz Golgotu cvjetnu s krila Majčice dobre
u duše naše, te u njima i sad cvjeta bol.

Pet rana, pet krvavih rana!
Sedam mačeva oštarih i sedam tihih riječi
s valom boli, plače nam dušu
i suzama topi njivu jalovu našu.

Pet rana, pet krvavih rana!

Ton Smerdel

TVOJ PROLAZAK

A, život ispred pustinje
bijaše sablazam za sva stvorenja.
Svi su mogli dolaziti
pljuvati u Tvoje lice.
Na koncu bi obješen
između neba i agave. A Ti si došao
oslobadati srca od požudnih vjetrova.
I, svaka ruka bila bi izvor
za blagoslov. Više se ne bi znalo
što je smrt uopće. Lahor bi bio
od nje glasniji, sunce nemilosrdnije.
Ali, Ti svojim dođe, Tvoji Te ne primiše!
Pa mnoge grane ne procvaše,
mnoga vrela ne provreše.
I bi jutro ko večer
ispred pustinje.

Janko Bubalo

ALELUJA! ALELUJA!

U ranom nedjeljnom svanuću
Zabrujala su zvona u svečanom glasu,
Zapjevala su bujna žita u klasu
I nabujali pupovi u drvlju
U slavu Isusu, čovječanskom Spasu,
Koji nas je otkupio krvlju.
Prezren, trnjem okrunjen, razapet
Tri je dana ležao u grobu.
A treći dan - po svom Uskrsnuću
Raskrinkao spletke, pobijedio paklenu zlobu.
Aleluja! Aleluja!

Ražari nam duše žar radosne uskrsne vijesti
U nashvaćanju i patnji,
Osaženi Kristovim Tijelom u pričesti
Kličemo sa zvucima zvona na zvoniku,
S nabujalim pupovima i cvijećem u cvatnji
Isus, našem Spasu - pakla pobjedniku:
Aleluja! Aleluja!

Nikola Kordić

Izabrao J. Pilić, prof.

***Vijeće za obilježavanje 900-te obljetnice
smrti hrvatskog kralja Petra Svačića***

Z A P I S N I K

Sa sjednice Vijeća za obilježavanje devetstote godišnjice smrti posljednjeg hrvatskog kralja Petra Svačića. Sjednica je održana 22. ožujka s početkom u 10,30 sati u samostanu na Visovcu.

Prisutnih je bilo devetnaest članova Vijeća, a odsutni su se opravdali.

Usvojen je dnevni red:

1. Izvješća o obavljenim aktivnostima: izvješće pododbora za uređenje postolja i okoliša spomenika i izvješće pododbora za publikaciju i promidžbu.

2. Izvješće o stanju računa, donatorima te uplatama i isplatama sa računa.

3. Donošenje odluke o sazivu Miljevačkog sabora.

4. Rasprava o prijedlogu statuta, članovima i djelatnostima Miljevačkog sabora.

5. Razno.

1. Podneseno je izvješće o aktivnostima Vijeća od prošle sjednice. Tiskano je drugo, bogatije i opširnije izdanje knjige i napravljena je video kazeta. Knjige i kazete se mogu nabaviti u župnom uredu.

2. Na računu je 92. 000 kuna i 50 USD.

3. Donesena je odluka da se Miljevački sabor sazove 21. lipnja u 9,30 sati u prostorima OŠ "Stjepan Radić" u Drinovcima.

4. Članovi Vijeća predložili su potencijalne članove Sabora. Predloženi su i voditelji Odbora:

a. Odbor za gospodarstvo i infrastrukturu. Za voditelja su predloženi Mate Puljić i Mirko Kulušić. Želju za radom u tom odboru izrazili su i drugi članovi.

b. Odbor za komunalije i ekologiju. Za voditelja su predloženi Nikola Malenica i Nikola Lovrić.

c. Odbor za sport i rekreaciju. Za voditelja su predloženi Josip Stojanović i Ante Kulušić.

d. Odbor za istraživanje, zaštitu i popularizaciju povijesnih vrijednosti. Za voditelja su predloženi Vinko Ivić i Marko Menđušić.

e. Odbor za školstvo, kulturu i njegovanje kulturnih tradicija. Za voditeljicu je predložena Marija Kulušić.

Članovi Vijeća prihvatili su nacrt statuta Miljevačkog sabora te okvirni plan rada.

Vijeće je završilo u 14 sati domjenkom na kojem se zahvaljujemo visovačkom gvardijanu fra Ivanu Buljeviću.

Miljevci, 22. ožujka 2003.

Tajništvo Vijeća

N.B.

Sve Vaše prijedloge i sugestije možete poslati na web adresu:

sabor@miljevci.com ili poštom na adresu:

Miljevački sabor pp 101, Trg Franje Tuđmana 5, 22324 Drinovci

ZNATE LI?

- da na svijetu katolika ima više od milijarde;
- da na svijetu u pastoralu djeluje 4649 biskupa, 405.067 svećenika, 29.204 trajnih đakona, 792.317 redovnica, 54.970 nezaređenih redovnika, 31.512 članova svjetovnih instituta, 139.078 misionara laika i 2.813.252 kateheta;

- da na Miljevcima ima ukupno 111 osnovnoškolaca i 42 srednjoškolca; po selima: Bogatići, 15 os., 3 sr.; Brištani, 12 os., 7 sr.; Drinovci, 6 os., 4 sr.; Kaočine, 22 os., 11 sr.; Ključ, 17 os., 6 sr.; Karalići, 16

os., 5 sr.; Širitovci, 23 os., 8 sr.;

- da je u siječnju ove godine, bura puhala sedam puta, snijeg padao dva puta, kiša padala jedanaest puta, jugo puhalo dvanaest puta, poledice bilo dva dana i magle dva dana;

- da je u veljači ove godine, kiša padala samo jedanput, a bura je puhala od 5. veljače pa do kraja mjeseca;

- da je u ožujku ove godine bura puhala dvadeset i jedan put, kiša padala samo jedanput i jugo puhalo dva dana.

UPOZNAJMO BUDUĆE BLAŽENIKE

5.srpnja 2002. po odredbi Pape Ivana Pavla II. i u njegovoj nazočnosti proglašen je u Vatikanu dekret o herojskim krepostima Sluge Božjega Ivana Merza. To je pretposljednji i najvažniji čin prije njegova proglašenja blaženim, koje se očekuje u proljeće 2003.godine.

Proglašenjem dekreta o herojskim krepostima Ivan Merz je dobio naslov "Časni sluga Božji".

Kratka biografija

"Istaknuti laik u svjedočenju Evanđelja" - tim je riječima Papa Ivan Pavao II. nazvao Ivana Merza u zagrebačkoj katedrali 10.rujna 1994.god., prvoga dana svoga pohoda Hrvatskoj, spominjući u svome govoru hrvatske svece i blaženike, te kandidate oltara u našem narodu. Ove Papine riječi veliki su poticaj da se bolje upoznamo s likom Ivana Merza i njegovim životnim svjedočanstvom danim za Isusa Krista. Postupak za proglašenje Ivana Merza blaženim i svetim započeo je u Zagrebu još 1958.god; a od 1986.god. nastavlja se u Rimu pri vatikanskoj Kongregaciji za kauze svetaca. Već na početku ovog kratkog prikaza njegove biografije želimo naglasiti važnu činjenicu: svjestan da će umrijeti mlad, Ivan Merz prikazuje na samrti svoj život kao žrtvu Bogu za hrvatsku mladež. Koliko je ova žrtva bila draga i Bogu ugodna pokazale su godine koje su slijedile: tisućama mladih postao je uzor i ideal kršćanskog života. Njegovo ime značilo je program života i rada brojnim mladim kršćanima. Što je Merz značio za hrvatsku mladež možda su to najbolje izrazili sami mladi kad su mu na grob donijeli vijenac s bijelom svilenom vrpcom na kojoj je pisalo: **HVALA TI ORLE KRISTOV ŠTO SI NAM POKAZAO PUT K "SUNCU"!**

Kuharić o Merzu

U raznim prigodama Kardinal Franjo Kuharić govorio je i pisao o Ivanu Merzu. Ovdje donosimo izbor njegovih najljepših misli koje je izrekao o Sluzi Božjem. Posljednja njegova izjava o Ivanu Merzu bila je svega četrdeset dana prije smrti.

Ivan Merz je čovjek našega vremena, intelektualac, suočen s mnogostrukim strujama suvremene misli, a ipak dosljedan ostvaritelj riječi Božje u svom životu, cjeloviti kršćanin, čovjek Crkve i apostol. Takva jedna cjelovita ličnost usidrena u istini i zaljubljena u apsolutnu Božju stvarnost i vječni smisao čovjeka može poslužiti kao putokaz suvremenom naraštaju, suočenom s tolikom tjeskobama, krizama i sumnjama... Sluga je Božji primjer i odanosti Petrovom nasljedniku koji svojim autoritetom naučavanja čuva slobodu od lutanja držeći je na putovima istine. (1973.)

Duboki i zreli mislilac. - Mene duboko impresionira Ivanova mladost. Da je u tako kratkom vremenu mogao sažeti takav duh. Kada čovjek čita njegove misli iz njegovih mladenačkih vremena, tu zaista vidi dubokog i zrelog mislioca koji zna iz svoga vremena dubiti u vječnim vrijednostima i gledati svijet, ljude i povijest u tom svijetu vječne perspektive. Mislim da je i to dar Providnosti da

opet gledamo u jedan sunčani vrhunac, da se nastojimo penjati prema njemu. (1978.)

Merz je živio od Mise. - Spomenuo sam na početku ove Euharistije da je Merz živio od Mise. Jednostavno se je utopio u tom beskrajnom oceanu ljubavi i iz njega izlazio opet svjež, jak, oduševljen. Eto takva nam vjera treba danas. I pod tim pritiscima planetarne ateizacije tko će izdržati, tko će prenijeti ovo vrijeme i opet pobjednički pripremiti putove Gospodnje, ako ne onaj koji tu bude stajao s čvrstom vjerom, jakom vjerom, osobnom vjerom, osobnim opredjeljenjem, osobnim iskustvom susreta s Isusom Kristom živim, uskrslim i prisutnim. (1979.)

Živjeti Boga u sebi, ali ne samo za sebe, nego živjeti ga i nositi za druge! Apostol. Svjedok. Objavitelj. Zato je blagopokojni kardinal Franjo Šeper godine 1973. mogao reći ovo o Ivanu Merzu: "Merz je bio čovjek cnciklika, za njega je Papina riječ bila svetinja. Sentire cum Ecclesia - osjećati s Crkvom, to je bilo utjelovljeno u njemu. Nije to bila samo neka vojnička poslušnost i pokornost nego ljubav prema Crkvi koja je govorila iz svake njegove riječi." (1982.)

Ali čime on mora imponirati - to je svetost života. I, ako mladi žele otkriti radost tog života u Bogu i s Bogom, ako žele otkriti i svu tu dubinu zajedništva kada Bog živi u nama i mi u Bogu, onda moraju doći na izvore iz kojih se hrani taj život. Zato je Ivan Merz bio čovjek duboke molitve, razmatranja o Božjim stvarnostima, ali čovjek koji je živio s Crkvom i u Crkvi, u njezinim otajstvima. (1994.)

Sluga Božji dr. Ivan Merz bio je svim srcem čovjek Crkve i sa svim povjerenjem odan Petrovom Nasljedniku kao čuvaru i jamcu Istine. Taj mladi čovjek, u svom vremenu, izrastao je kao svjedok za Isusa Krista u savršenosti života. Ostvario je Isusovu riječ: "Vi ste svjetlost svijeta" (1996.)

Čudo se dogodilo

Odmah nakon smrti Ivana Merza 10. V. 1928., mnogi su mu se svojim molitvama preporučili u zagovor u raznim duševnim i tjelesnim potrebama i bili su uslišani. Kada pohodite grob Ivana Merza u Bazilici Srca Isusova u Zagrebu, naći ćete mnogo zahvalnica ispisanih na kamenim pločicama. To je samo jedan mali dio javnih zahvala vjernika, njegovih štovatelja koji su bili uslišani.

Ovdje donosimo opise uslišanja i zahvale od 1973. godine, tj. od kada su bili objavljeni u Glasilu Postulature Ivana Merza, koje je te godine počelo izlaziti. Međutim, i prije te godine bila su brojna uslišanja koja su rijetko bila objavljivana.

Anica Ercegović, rođ. 1905. g. u selu Gradusi kraj Sunje teško se razbolila od tuberkuloze pluća i drugih bolesti u

svojoj 19 godini. Nakon šest godina bezuspješnog liječenja molila je deveticu Ivanu Merzu i poslala njemu na grob početkom srpnja 1930. g. Kući se vratila zdrava. Živjela je od tada u punom zdravlju sve do smrti i više nije išla liječnicima niti trošila bilo kakve lijekove. Doživjela je dobuku starost. Umrila je 1987. g. u 82. godini života i 57. godini kako je čudesno ozdravila. Njezino čudesno ozdravljenje po zagovoru Ivana Merza potvrdila ja Vatikanska komisija od pet liječnika 8. V. 2002. Ovo čudesno ozdravljenje prihvatila je Kongregacija za kauze svetaca za postupak beatifikacije Časnog sluga Božjega Ivana Merza.

Mladi o Merzu

Ivan Merz je na koncu svoga života, predosjećajući da će mlad umrijeti, prikazao Bogu svoj mladi život kao žrtvu za hrvatsku mladež. Koliko je ta žrtva bila plodna pokazao je daljnji sljed događaja kad su nakon njegove smrti tisuće i tisuće mladih uzeli Ivana Merza sebi za uzor kršćanskog života.

Sve uronjeno u Božju volju

Osobno mi se kod Ivana najviše sviđa to što je na sve gledao kao na nešto što je uronjeno u Božju volju i što mu ništa nije bilo tako "crno" kao što se činilo. Voljela bih kada bi ljudi imali takvo gledanje na svijet. - Marija Garić

Sviđa mi se njegov način razmišljanja o Bogu....

U tekstu kojeg sam pročitala sviđa mi se njegov način razmišljanja o Bogu, vjeri, njegova žrtva za hrvatsku mladež, te njegova velika želja za primanjem sv. Pričesti. - Bojana Čutek

Život žrtva

Ivan Merz nam otkriva svoju veliku ljubav prema Bogu i to svojim mislima, perom, riječju i govorom. Najljepši citat mi je: "Život nam mora biti žrtva, da mnogo lijepoga ni ne gleda." - Kristina Habschied

Nadam se da će ovaj sažetak kratkih podataka o Sluzi Božjem I. Merzu, misli o njegovom uzornom životu, izjave mladih... pomoći Ti, štovani čitatelju, otkriti i zainteresirati te za ovoga časnog i svetog čovjeka.

Priradio: JOGO

Časna službenica Božja Marija Propetog Isusa Petković rodila se u Blatu na otoku Korčuli 10 prosinca 1892. godine od oca Antuna i majke Marije r. Marinović.

Potječe iz brojne i imućne obitelji. Već zarana pokazuje ljubav i dobrotu prema siromasima, te poučava djecu siromašnih obitelji.

U svojoj četrnaestoj godini života zavjetuje doživotnu čistoću.

Dubrovački biskup dr. Josip Marčelić pomaže Mariji da izabere svoje zvanje ukazujući joj na tadašnje potrebe u Blatu. Na Blagovijest 25. ožujka 1919. godine na preporuku biskupa Marčelića, Marija je započela s pet djevojaka iz Blata i Vela luke zajednički život. Važan datum je svakako 4. listopada 1920. godine kada je Marija utemeljila Družbu Kćeri Milosrđa i dobila redovničko ime Marija Propetog Isusa Petković. U počecima sestre su radom svojih ruku uzdržavale do tristotinjak siromašne djece. Za siromašne tražila je pomoć svuda čak joj je i papa Pio XI. poslao pomoć za siromašne. Bogatstvo srca i duha Marija je stavljala u službu siromašnoj djeci i siročadi. U njima se utjelovljivala njezina uvijek veća ljubav prema Raspetome. Ta ljubav i to milosrđe prema bijednima i siromašnima odvelo ju je u dalek svijet.

Na poziv hrvatskog misionara o. fra Leopolda Ruskovića Marija šalje svoje sestre u misije u Južnu Ameriku. Tako su prve sestre 1936. godine stigle u Argentinu. Sestre rade s djecom u vrtićima i školama, te rade s bolesnom djecom, slijepom i mentalno oštećenom.

Sama s. Marija je provela dvanaest godina u misijama u Južnoj Americi od 1940. do 1952. godine. "Majka je ostala među siromašnima i potrebnima, kojima je malo tko imao želju ići. Sa svetačkom hrabrošću povlačila je nove brazde u koje je trebalo posijati evanđeosku poruku spasenja. Otvarala je nove jezgre Kćeri Milosrđa i razvila dinamičnu misijsku aktivnost, vjerna svojem mladenačkom uvjerenju da nema ljubavi prema Bogu bez aktivne ljubavi

prema dušama", zapisale su njezine sestre. U Paragvaju se posebno posvetila vjerskom poučavanju, prosvjećivanju i naobrazbi Indijanaca. U Evropu se vratila 1952. godine i to u Rim. U šezdeset drugoj godini života, 1958. godine, doživjela je izljev krvi u mozgu što je prouzročilo djelomičnu uzetost. Zbog bolesti 1961. godine napušta službu vrhovne glavarice. Marija je preminula 9. srpnja 1966. godine i pokopana je na rimskom groblju Campo Verano, a tri godine potom zemni su ostaci preneseni u kućnu kapelicu u kući Vrhovne uprave u Rimu, gdje su počivali sve do 1998. godine, kada su preneseni u rodno Blato i pokopani u kripti samostanske kapelice Krista Kralja u Kući matici. Svojim je sestrama Marija uvijek bila uzor kreposti vjere, ufanja i ljubavi koje je živjela velikodušnim i radosnim srcem, što ju je još za života dovelo na glas svetosti. Glas svetosti, što ga je Marija kao utemeljiteljica Družbe Kćeri Milosrđa, stekla još za života, nastavio je živjeti i nakon njezine smrti stoga je počeo postupak za njezino proglašenje blaženom i svetom. Sveti je zbor za pravne poslove svetih nakon višegodišnjeg proučavanja petog srpnja 2002. godine donio Odluku o junačkim krepostima Službenice Božje, a dvadesetog prosinca iste godine donesena je Odluka o priznatom čudu spašavanja dvadeset mornara u utrobi potopljene peruanske ratne podmornice "Pacocha" čime su ispunjeni svi uvjeti za njezino proglašenje blaženom u lipnju ove godine za trećeg pohoda pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj.

Priradio: Brale

RAZGOVOR S PRVIM UREDN

List župe Imena Isusova na Miljevcima pod imenom "Miljevci" pokrenuo je župnik fra Vinko Prlić u jesen 1977. godine. Prošlo je punih 25 godina, pa sam zamolio fra Vinka, sada župnika u Zmijavcima, da odgovori na nekoliko pitanja o njegovih pet godina župničke službe i pokretanju lista. Rado se odazvao.

- Ti si, fra Vinko, došao na Miljevce sa službe prefekta u našem sjemeništu u Sinju. Molim te, još se jednom predstavi svojim dragim Miljevcanima.

• Rođen sam 22. srpnja 1940.g. u Sovićima, općina Grude, u Hercegovini. Osnovnu školu sam polazio u Sinju i u Zagrebu, gdje sam 1960.g. maturirao. Iste godine sam pozvan na odsluženje vojnog roka u Bitolu, dvije godine kao pješadinac. Po povratku sam upisao Franjevačku visoku bogosloviju u Makarskoj, koju sam 1967.g. završio. Zaređen sam za svećenika 14. srpnja 1966.g. u Makarskoj. Prva služba mi je bila u Metkoviću (1867.-1973.g.). Iz Metkovića sam premješten za prefekta sjemeništara u Sinju, gdje sam ostao četiri godine i 1977.g. imenovan župnikom Miljevaca.

- Kad si došao u Miljevce?

• Dana 27. srpnja 1977.g. stigao sam na Miljevce u pratnji sinjskog gvardijana fra Joze Matića. Kad smo došli blizu crkve Imena Isusova, išli smo preko "ekonomije", upitao sam gvardijana: "Gdje je župska kuća?" začudio se da nisam znao gdje je župska kuća, jer sam samo jednom bio, kao novak s Visovca (1957.) jednog nedjeljnog poslijepodneva s mešтром fra Celestinom. Sve novake je ugostio fra Ivan Marković i njegova domaćica Marinka!

- I kako je "pošlo" sve to na Miljevcima?

• Lijepo. Moj predšasnik, fra Leo Delaš sve je uredno pripremio za primopredaju, pa su

dekan Frano Samodol i gvardijan fra Milan Ujević imali malo posla oko primopredaje. U društvu gvardijana i fra Leona obišao sam crkve, koje je trebalo obnoviti, kao i župsku kuću. Ujutro smo posjetili biskupa mons. Josipa Arnerića i časne sestre u Šibeniku. Časne su dolazile fra Leonu voditi pjevanje u župi i obavljale druge poslove. Ostao sam na Miljevcima, jer dosadašnje moje svećeničko služenje bilo je uvijek u zajednici s više fratarā. Prvih dana sam s pok. Franom Čipčićem obišao župu, tj. svih sedam sela. Navratio sam kod pojedinih obitelji i obitelji iz kojih je bilo svećenika ili časnih sestara. Najprije sam upoznao obitelji, a onda se pomalo stvaralo novo ozračje.

- Čemu si se odmah posvetio?

• Moj predšasnik je dobro organizirao vjeronauk u župi. Stvorio je lijepu skupinu osnovaca i srednjoškolaca. Posebno mi je bilo drago da je fra Leo uveo vjeronauk za srednjoškolce u crkvi sv. Ante u Drnišu. Lijepo je bilo vidjeti kako jedna skupina dolazi u crkvu, a druga se vraća iz crkve. Tako sam i ja držao vjeronauk u koru crkve sv. Ante u Drnišu. Stvorilo se lijepo ozračje na vjeronauku. Navečer bi ti isti srednjoškolci imali u župi

DNIKOM LISTA "MILJEVCI"

pjevanje, koje je vodila č.s. Petronila Čugura. Casne su dolazile iz Drniša za nedjeljne mise i preko tjedna kad je trebalo. Hvala im!

Vjeronauk za osnovnu školu imao sam na Miljevcima u crkvi Imena Isusova. Stariji razredi osnovne škole imali su po dva odjeljenja. Škola je radila u tri smjene (od I. do VIII. razreda), jer nije bilo dovoljno učionica u staroj školi na kojoj je tada stajala razbijena ploča, koja je prije postavljena na spomen dolaska Stjepana Radića na Miljevce. Djeca su rado dolazila na vjeronauk poslije nastave i znali su reći: "Oče, hoće li biti lijepa misa?". Naime, kad nije bilo određene mise, slavio bih misu s djecom poslije nastave. Okupljeni oko oltara, zajedno smo molili, pjevali, čitali, pričestili se. To su djeca rado prihvatila i to su zvali "lipa misa".

- U kakvom su stanju bile crkve i župska kuća?

• Crkve su bile u lošem stanju, kao i kuća. U crkvi sv. Petra nije bilo struje, a tu se slavila polnoćka. Dobrotom pok. Šime Puljića i Ive Lovrića, koji su darovali materijal, struju su uveli Milan Lovrić Vukačić i sada pok. Ante Sulje. Sve je to vodio sakristan Ive Grabić skupa s Nikom Sunkom, koji su kopali rupe za stupove. Tako je na Božić 1977.g. crkva bila prepuna svijeta, a poslije mise igralo se kolo, pjevalo i veselilo. Obje su se crkve u isto vrijeme obnavljale. Lijepo je bilo vidjeti stotine vjernika kako dolaze i rade na svojim crkvama. Kod Imena Isusova radove je vodio sakristan Ante Malenica. U najvećem poslu došla je grupa njemačkih vjernika s fra Nediljkom Šabićem. Kad su to vidjeli obećali su pomoć, što su i kasnije poslali. Hvala im! U kući nije bila uvedena voda, služio sam se s čatrnjom i kantom za vodu. Na Miljevcima nije bilo ni telefona ni pošte, najbliži telefon bio je u Drnišu. Asfalta je bilo samo od Drniša prema Roškom slapu.

- Kako je bilo s vjeronaukom po selima?

• Tada su radile četverogodišnje škole u

Širitovcima, Kaočinama, Brištanima i Bogatićima, a u Drinovcima od I. do VIII. razreda. Sva su djeca išla na vjeronauk. Bilo je to lijepo i simpatično. Šetao bih između škole i crkve, čekao završetak nastave i pištavcem sam pozivao djecu u crkvu, zimi u župsku kuću. Djeca u Kaočinama i u Bogatićima nisu mogla ni u jednu crkvu, jer je bilo daleko. Za njih sam organizirao vjeronauk pod bajamima u Kaočinama, na livadi u Bogatićima. Ponekad bih ih stavio u automobil, ako je bila kiša i tako činio u dvije grupe. Sve je to bilo lijepo vidjeti i doživjeti. Toga se rado sjećam i svaki sam vjeronauk zapisivao u župsku kroniku. U mome svećeničkom životu toga se vjeronauka najviše sjećam.

- Organizirao si prvi susret u Zagrebu?

• Da, to je bilo u listopadu 1978.godine. Poslao sam više od dvjestotine pisama. Adrese mi je prikupio sada pokojni Ivan Đani, koji je tada bio za Miljevcane "veleposlanik" u Zagrebu. Iako je bio ekonomist vezan za posao u "Klari" rado je primao u svoj stan pristigle Miljevcane koji su tražili posao, ali uvijek preko Đanija. Imao je za svakoga vremena i lijeru riječ.

Dok sam držao pouku za zaručnike, kurir iz općine mi je donio poziv na pola lista papira, bez koverta, da se u 13 sati isti dan nađem u općini. U zakazano sam vrijeme došao u Drniš. Zašto sam bio pozvan? Razlog je što sam poslao cirkularno pismo na adrese dvjestotinjak Miljevcana u Zagrebu za misu i susret u crkvi Majke Božje Lurdske 15.listopada 1978 g. Prisutno je bilo pet članova Vjerske komisije. Možda su tada prvi put bili na okupu. Svi smo stajali na nogama. Jedan Miljevcanac je pismeno protestirao na Vjersku komisiju u Zagrebu, zašto je župnik organizirao susret Miljevcana. Stoga je općina željela da ja susret otkažem.

Nisam pristao na riječ, nego sam tražio od njih pismenu zabranu. Rekao sam da ću tu pismenu zabranu brzojavno poslati na sve adrese kojima sam prije tjedan dana poslao i

pismo... Rekao sam da ću izvijestiti i Biskupsku konferenciju u Zagrebu. Nisu mi htjeli dati ništa pismeno. Rekao sam im da njima bude lakše, mogu javiti u Zagreb da župnik pristaje da se susret s misom pojednostavni: neće biti koncelebrirane svete mise, neće se pjevati Vjerovanje na misi i bit će samo šest zaziva vjerničkih molitava. Razišli smo se u 14 sati. Odmah sam pošao na Miljeve, spremio sam stvari i pošao preko Bosne u Zagreb. Dočekao me gvardijan fra Petar Pletikosa i veli mi da su i njega zvali... Fra Petar je to znao lijepo prikazati i stvar se smirila. Misu je predvodio biskup Joakim Segedi, a propovijedao fra Petar Pletikosa. Taj dan 15. listopada 1978.g. je dan za pamćenje. Drago mi je da se ti susreti drže i danas.

- Kako je došla ideja o župnom listu?

• U Metkoviću sam skupa s fra Marijom Jurišićem pokrenuo izdavanje župnog lista "Iskra". Uvijek sam nešto pisao, posebno sam vodio kroniku, pa se znalo reći: "Nisam ti ja "Iskra" da sve bilježim i pamtim". Iz Metkovića sam došao u Sinj, i za Božić iste godine je Uprava sjemeništa i gimnazije izdala list "Žarište", koji i danas izlazi. I došao sam na Miljeve i odmah sam razmišljao o listu. Imao sam podršku od mnogih. Za Božić je list tiskan u "Slobodnoj Dalmaciji" u 1500 primjeraka na 28 stranica. Prezentaciju sam imao s gimnazijalcima u koru crkve sv. Ante u Drnišu, za vrijeme subotnjeg vjeronauka, a istu večer odnio prve primjerke fratrima na Visovac. Miljevački su bili oduševljeni. Pokupio sam sve adrese i slao svima. Imao sam dobre suradnike. Miljevački su pokrivali sve troškove lista. Veseli me da i danas list izlazi.

- Je li bilo neke gužve oko lista u srednjoj školi u Drnišu?

• Da, Marija Kulušić, učenica III.r. srednje škole u Drnišu, za vrijeme odmora 5. lipnja 1979. je u rukama držala list Miljevci, a onda je Rosanda Čolović iznenada istrgnula list iz njezinih ruku i ošamarila je govoreći: "Ja sam Srpkinja, a ti Hrvatica. Ja ću uvijek bolje proći u životu od tebe!". List je nazvala šovinističkom štampom. Rosandi se pridružila i Snježana

Despotović, također Srpkinja. Kad sam sve to doznao i propitao, napisao sam protestno pismo i osobno ga predao Ivanu Škovrlju, predsjedniku Vjerske komisije. Uz pismeno protestirao sam i usmeno.

U kronici je zapisano:

8. lipnja 1979. Uprava škole "Ivan Meštrović" u Drnišu izrekla kazne za ispade 5. lipnja. Uza sve intervencije Uprava škole je kaznila ukorom pred isključenje Maricu Kulušić, samo zato što je donijela list Miljevci u školu i u Oglasnoj knjizi su napisali: "jer je donosila propagandni materijal", a Rosandu Čolović, koja je bila inicijator svega ukorom: "jer se fizički obračunala". Bio sam voljan ići dalje, ali mišljenje je đaka i Marice Kulušić i nekih profesora, neka se sve smiri jer radnica je Srpkinja, predaje hrvatski, pa se može osvetiti, a miljevačke đake se dobro ne gleda u Drnišu. Sve što je s Miljevaca sumnjičavo se gleda. Ako netko ima običnu naljepnicu Miljevci to se kažnjava. Sic! (Kronika župe 8. lipnja 1979.st. 110)

- Ti si ipak smetao Partiji. Jesi li imao još kakvih poziva?

• Pozvan sam 22. srpnja 1982.g. na razgovor u SUO, a razlog pozivu je da je 29. lipnja, na blagdan sv. Petra i Pavla, na zvoniku crkve u Širitovcima visjela zastava s petokrakom, ali dijelom oštećena. Naime, nisu dimenzije odgovarale, jer se zastava pomalo kidala i došla do samo zvijezde. Netko je to prijavio, misleći da sam želio povrijediti državna obilježja. Istina je da to nisam ni opazio, jer župnik niti stavlja, niti skida zastavu. To je stvar sakristana. Sada mi pada na pamet kako su onda pazili na zastavu, a sada u hrvatskoj državi često vidimo na javnim zgradama i mjestima iskidane zastave. Možda bi se trebali u nekim stvarima učiti od njih.

Dobro je znati da je 26. listopada 1980.g. Ljiljana Milaković, predsjednica omladine općine Drniš na sastanku u Ključu rekla: "Vi ste dobra omladina, ali se morate boriti protiv lista Miljevci". Na njezin upit: "Gdje su ostali mladi?", rečeno joj je: "Nedjelja je, pa su otišli na misu". Inače Ljiljana Milaković je po

nacionalnosti Srpkinja, ali ne znači da je istovremeno i pravoslavne vjeroispovijesti.

- Oživio si kardinala fra Jurja Utišinovića?

• To je zasluga mogega prijatelja i suradnika dr. Anđelka Mijatovića, koji je vodio povijesnu rubriku u listu. Kada je izišao članak o kardinalu fra Jurju Utišinoviću počeli su se javljati zainteresirani. Prvi se javio fra Juraj Domjanić, pavlin u Kamenskom kod Karlovca, a Utišinović je bio pavlin. O Utišinoviću je pisao dr. Ante Sekulić i radi studijskog rada išao je u Beč, gdje je u državnom arhivu pokupio dokumentaciju o Utišinoviću i taj rad objavio u Zborniku kardinala Utišinovića pod naslovom: Juraj Utišinović tragični graditelj povijesti. Mato Marčinko pod pseudonimom MAR,T.J.H. napisao je dva glavna članka: Posmrtnica o mučeničkoj smrti kardinala Jurja Utišinovića i Čovjek koji je došao iz Hrvatske. Osim naših hrvatskih povjesničara pisali su i mađarski pisci: Laszlo Szabo: Spomen na brata Jurja u Čenstohowi (preveo Artur Nozdraviesky); Utišinović u Mađarskoj (preveo Buderka Sandor). Dr. Ante Sekulić preveo je dva članka s mađarskog na hrvatski:

S Utišinovićem u Rumunjskoj; Na grobu kardinala Utišinovića. Bilo je i nekih manjih, ali važnih članaka, bilo je i pjesme u desetercu, ali i prijevoda s latinskog na hrvatski. Svakako on je bio dobro poznat Miljevcanima. Kad se govorilo o spomeniku koji je trebalo staviti pred crkvom, došla je ideja da se našem kardinalu postavi bista u prigodi 500. obljetnice rođenja (1482.-1982.). Bistu je izradio akademski kipar Kruno Bošnjak i znanstveni simpozij na kojemu su govorili: fra Josip Ante Soldo (Miljevački kraj djedovina Nelipića), Anđelko Mijatović (Hrvatska za Utišinovića), fra Juraj Domšić (Pavlini u Hrvatskoj), dr. Ante Sekulić (Juraj Utišinović tragični graditelj povijesti), fra Hrvatinić Gabrijel Jurišić (Kardinal Juraj Utišinović u umjetnosti), Smiljana Rendić (Što bi se potvrdilo kanonizacijom Jurja Utišinovića), (Čovjek koji je došao iz Hrvatske), tekst MAR,T.J.H. izveli novaci s Visovca... Isti dan predstavljena je od istoga umjetnika i spomen medalja Kardinala Utišinovića.

- Jeste li išli na vjeronaučnu olimpijadu?***
- Sudjelovali smo na vjeronaučnim

Slavlje prigodom otkrivanja spomenika kardinalu Utišinoviću

olimpijadama više puta. Posebno smo bili zapaženi prigodom Euharistijskog kongresa Splitske mitropolije. Održavani su kongresi po župama, zatim po dekanatima, a konačno za cijelu Splitsku mitropoliju u Vepricu. U Šibenskoj biskupiji u finale su ušli Miljevci i Tisno. Gosti iz Tisnog došli su s dva autobusa. Do podne su bili na Euharistijskom kongresu u Vrpolju kod Šibenika i produžili na Miljevce. Na natjecanju je bio biskup Josip Arnerić. Natjecanje je vodio don Slobodan Štambuk, sada biskup hvarsko-bračko-viški i don Ivan Čubelić, sada generalno vikar Splitsko-makarske nadbiskupije. Pobjeda je ostala na Miljevcima.

Taj dan, do podne, imali smo Župski euharistijski kongres i posvetili novi oltar. Posvetu oltara je obavio, dozvolom biskupa Josipa Arnerića, fra Jure Radić, pa se i danas Miljevcani rado prisjećaju fra Jurine propovijedi, a posebno njegovih molitava za vrijeme Tjelovske procesije oko crkve gdje je fra Jure sve molitve izgovarao u pjesmi.

Završno natjecanje za cijelu mitropoliju bilo je u Vepricu pred Euharistijski kongres. Bile su tri ekipe: Splitsko-makarsku nadbiskupiju predstavljala je župa sv. Marka u Makarskoj sa župnikom don Antom Jurićem, kasnijim nadbiskupom, Hvarsku biskupiju predstavljala je župa Nerežišća na Braču sa župnikom don Slobodanom Štambukom, sadašnjim biskupom, a Šibensku biskupiju smo predstavljali mi s Miljevaca. Prvo mjesto smo mi osvojili, veselju nije bilo kraja. Natjecatelje su vozili s. Petronila Čugura, Jole Skelin i Župnik. Našu ekipu su sačinjavali: Joso Samac, Renato Skelin, Robert Skelin, Darinka Skelin, Danira Skelin i Anita Malenica.

- Što reći na kraju?

• Na Miljevcima sam bio pet godina. Tada sam bio 25 godina mlađi. Ljude sam rado prihvatio, a i oni mene. Nekako je sve to izgledalo kao da sam ja treći član svake obitelji u župi. Rado su me primali, rado sam im dolazio, rado im se kasnije javljao i navraćao. Obilazio sam ih za Domovinskog rata po primorju, neki su k meni dolazili u Imotski. Pomagao sam im materijalno u ratu. I sada

navratim. Svojim stilom ih pozdravim, a oni meni odzdravljaju. Jednom sam naišao kroz Bačiće, oni sjede na zidu, gdje su redovito imali okupljanje, a ja iz auta: "Pa ljudi tu sam vas ostavio prije sedam godina i još se niste razišli i otišli kući". I bi veselje veliko...

- Što bi im Ti poručio?

• Ono što sam im govorio kroz punih pet godina i na polasku s Miljevaca. Treba ići više na nedjeljnu svetu misu, primati sakramente, čitati vjerski tisak, u obitelji Boga moliti, rađati brojnu djecu i moliti za svećenička zvanja da s Miljevaca, kao prije, bude što više fratara i časnih sestara.

Znajte, zemlja pripada živima, a ne mrtvima. Doći će netko drugi, ali neće ispovijedati našu vjeru i neće ići u našu crkvu. Oni će zaposjesti našu dragu "Miljevačku republiku", kako ju je nazvao Stjepan Radić 1921.g.

VELIKOM SINU HRVATSKOG NARODA STJEPANU RADIĆU U POVODU 100-TE OBLJETNICE ROĐENJA I 50-TE OBLJETNICE POSJETE DRNIŠKOJ KRAJINI

**Drinovci, 20. lipnja 1971.
MATICA HRVATSKA
DRNIŠ**

Hrvatski banovi, kraljevi, kardinali i mnogi drugi podizali su utvrde i gradove uz Krku, na Miljevcima, jer su željeli ostaviti nama u baštinu ovaj lijepi kraj naše lijepe Domovine. U jednom pismu kojeg mi je pisao na Miljevce književnik Nikola Pulić, a dio pisma sam objavio u listu "Miljevci" piše: "Nema ljepše baštine do didova vrtla ispred kuće, ono što smo u njem ubrali to uvijek ostaje". A što ćemo mi ostaviti budućim naraštajima? Do nas stoji!

Dragi Miljevcani, gdje god bili neka vas Bog blagoslovi!

SVJEDOČANSTVA II KO KOGA...!

U ovom broju našeg župnog lista "Miljevci" donosimo svjedočanstva bračnog para Šime i Mande Malenica iz Drinovaca. Šime će za koji mjesec u devedesetu godinu života, a Manda je prešla osamdesetu. Rado su pristali na razgovor. Evo što su ispričali kako im je bilo za vrijeme srbočetničke okupacije.

Bilo je to 1990. godine, prisjeća se djed Šime, naišao je pok. Nine iz Kalika. On je često dolazio kod Ante Skelina u trgovinu pa su se poznavali. Pitam ga ja: "Kako si Nine?" "A što ću, nije loše!" kaže on. Velim mu ja: "A što će ovo biti, nekako ružno se kuva?" A on meni: "Druže, bit će ko koga!" Vratio sam se nakon toga u kuću i velim ja mojoj ženi Mandi što mi ono reče Nine "Ko koga!". Tada su počele barikade oko Knina, nije se smjelo ići na put, ... tko se nadao da će doći do rata.

Prisjećaju se Šime i Manda da su lijepo proslavili blagdan Gospe od milosti 15. rujna 1991. godine. Ali kad smo se ustali 16. rujna ispred naše kuće puno svijeta i automobila iz Promine, pobjegao svijet i dva su fratra bila s njima. Moja nevista Mira, prisjeća se baba Manda, skuhala im je kave i dala im je da piju. Kad sutradan 17. rujna 1991. zazvonila su zvona, a to je bio znak da se bježi. Ljudi su bježali samo u onome što su imali na sebi, ali mi nismo htjeli bježati, veli Manda, ostali smo ja i moj muž. Čulo se pucanje već 15. rujna iznad naših kuća, ali 17. rujna bilo je sve žešće i jače i bliže našoj kući. Dana 5. desetog nakon pada Drniša dođoše i u Miljevce srbočetnici, zapališe najprije nekoliko kuća u Ivićima, pa Jose Šoškova, pa fratarsku kuću ... nadoda Manda. Veli mi stari: "Vodi me u Tone!" Već se bilo smrklo i tako smo došli u Tone oko pola noći. Tu smo našli Zoru Dević, Stipandžiće. Oni su otišli svojim kućama, a mi smo ostali u Toninoj kući. Tu u Toninoj kući ostali smo osam dana i tu su nas zatekli četnici. Od mene su tražili da im ja otvaram vrata i pokazujem kuću, prisjeća se Manda. "Bože sačuvaj, ajme meni!", s tugom na licu uzdahne Manda. Vadili su koljački nož na patent i pitali su: "Znaš li ti šta je ovo?" "Šta ja znam." velim. "Znat ćeš ga znat." i stavljali su mi ga pod vrat. Kad smo došli i tamo di je bio Tonin ured našli su Titovu sliku. Rekoše: "Evo Tita, ode nećemo palit kuću!". Drugi mu opsova njega i mate mu i

veli: "Tko nas je doveo do ovoga nego Tito?". Kad su nas tako izmučili pita me jedan: "Di ti je kuća?". "Gori kod crkve." velim ja. "A, onde di se vopeka?" reče on. Najteže je bilo tu kod Tone. Tu su nas mučili, osam dana, svaki dan su dolazili, tuku u vrata, osobito jedan visoki, on je bio starješina. "Kad mi po noći zakucamo vi ćete se javiti. Vi ćete nas izdat." reče. "Tko će vas izdat, slipa dva čovika, jedan šlagiran, jedan slip i nas dvi babe, tko će vas izdat?" Tada su nas četvero, Jakicu i njezina pok. muža Šimu, koji je bio šlagiran, a ja moga muža Šimu, slipa čovika, odveli u Jakičinu kuću, prisjeća se Manda. Tu su nas zatvorili i zaprtili su nam da ne smimo izlaziti nigdi iz kuće.

Te su noći zapalili deset kuća u Ivićima, a mi ostali zatvoreni u kući...

Patrola je dolazila svaki dan gledati di smo mi. Mi nismo smili nigdi izlaziti iz kuće. Jedan iz Kosova kad je bio u patroli reče i zaplaka: "Nemojte mislit da sam ja drage volje došao". Da jadan on i dica njegova. "Ja sam morao ići ili pištolj u glavu ili nož. Ja imam svega, meni nije potrebno tuđe kuće pljačkat." Kad su oni otišli ja sam povela svoga muža Šimu u Kalike, prisjeća se Manda. Tu smo se krili dva dana po ogradama jer nas nije niko tio od Kaličana privest preko Krke, a druge su privozili. Idemo od Kalika jadni gladni, umorni, stari, muž ne vidi idemo ki u smrt, ne znamo hoćemo li naći srbočetnike.. tako smo teškom mukom došli i prenoćili tu u pok. Mande, Borčove matere. U nas je sve bilo srušeno i opljačkano, sve su stvari odnešene iz kuće, preko 17 pršuta, tuke, televizije... Ujutro veli Manda: "Sad su bila dva ode, jedan je obilazio kuće i zaviriva svagdi...". "Ajme di smo došli!" izustiše uglas Šime i Manda. Srbočetnici bi bili po nekoliko dana napljačkali se pršuta, novaca, zlata, televizija ... i onda za nekoliko dana ne bi dolazili. Strah je bivao sve veći i tako smo odlučili ja i moj stari otići ... Otišli smo od kuće 18. desetog 1991., bio je petak. Ništa nismo ponili sa sobom osim onoga što smo imali na sebi. Uputili smo se ujutro oko sedam osam uri. Teško je bilo, on ne vidi, tribalo je paziti da ne bi naišla vojska, njega slipa privela sam priko Čikole. Bog nam je bio u pomoći. Tu nas je stiga pok. Mile Petrinov, zatim Ive Kozić i žena mu. Njih su čekali sinovi na cesti što vodi za Šibenik, oni su nas pribacili u Split i tu smo našli sina Nikicu i ženu mu Miru. "Ne daj Bože, nikome više doživiti rat i strah koji smo podnili!" rekoše vidno uzbuđeni Šime i Manda.

(nastavlja se)

PLAĆATI POREZ DA ILI NE? ŠTO NAM DONOSE PROMJENE U POREZNOM ZAKONODAVSTVU REPUBLIKE HRVATSKE?

Kako je povijesni razvoj naroda i država kroz stoljeća u najvećoj mjeri ovisio o prikupljanju poreza i drugih davanja za zadovoljenje javnih potreba (vojske, sudova, policije, školstva,...), ta se problematika i danas zasigurno može promatrati sa istog gledišta i u našem vremenu.

Snaga svake države i svake nacije (pogotovo danas) ogleda se u njenoj financijskoj moći, standardu i načinu života njenih građana. Nedavno je jedan visokopozicionirani dužnosnik hrvatske države s pravom istaknuo da bi se između ostalog ljubav prema svojoj domovini i prema svome narodu trebala mjeriti i iznosom plaćenog poreza.

Zašto? Kad od države tražimo svoja prava, bila ona u materijalnom ili bilo kojem drugom obliku tu smo, s druge strane kad državi treba nešto dati, nema nas nigdje. Željeli bismo našoj djeci više vrtića i škola, željeli bismo više bolnica i fakulteta, željeli bismo našim starcima bolje i ljepše uvjete u staračkim domovima. Sve to je moguće jedino i samo onda kad oni, čija je to dužnost i obveza (porezni obveznici), plaćaju svoje porezne obveze uredno i pravodobno, a oni koji odlučuju o načinu i vremenu trošenja tih sredstava vode računa da ono bude racionalno i pravedno. Na žalost s jedne strane neodgovornost i neracionalnost u trošenju javnih prihoda, a s druge strane sebičnost i nemoralnost pri iskazivanju i plaćanju poreznih obveza dovode do stanja u kojem je naša nacija i naša država.

Za očekivati je ako smo, a mišljenje autora ovih redaka je da zasigurno jesmo svi pred Gospodinom Bogom jednaki, da bismo i pred ovozemaljskim zakonima trebali biti jednaki. Pritom valja istaknuti dva osnovna načela porezne teorije i prakse, a to su: načelo porezne pravednosti i načelo porezne jednakosti. Njihova je temeljna osnova plaćanje poreza prema osobnim

mogućnostima. To znači da je svatko porez dužan plaćati prema visini ostvarenih primanja, a u isto vrijeme raspodjelom javnih rashoda svi bismo morali imati jednaku (barem približno) korist.

Za očekivati je i nadati se da će i u našem narodu prevladati svijest zajedništva, da će plaćanje poreza biti čast i ponos pojedinca i nacije, a s druge strane da će oni koji odlučuju o trošenju zajedničkih sredstava to raditi racionalno i pošteno vodeći isključivo računa o zajedničkim interesima, sve u cilju napretka našeg naroda i domovine.

Istaknimo da je od 01. siječnja 2003. godine stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak u kojem susrećemo niz izmjena u poreznom

zakonodavstvu Republike Hrvatske.

U ovom članku navest ćemo samo one koje se odnose na izmjene u poreznim propisima obračuna poreza i prireza na dohodak od nesamostalnog rada (plaća).

Najveće novine u tom pravcu definirane su u smjeru veličine i načina korištenja poreznih olakšica i osnovnog osobnog odbitka. Tako sada osnovni osobni odbitak pri mjesečnom obračunu plaće (neoporezivi dio plaće) iznosi 1.500,00 kuna, dok se za umirovljenike priznaje osobni odbitak u visini ukupne mirovine ostvarene u poreznom razdoblju (kalendarskoj godini), ali najviše do 2.550,00 kuna mjesečno.

Promjene su vidljive i u veličini koeficijenata koji se koriste za uzdržavane članove prilikom obračuna plaća (dohotka od nesamostalnog rada), te sada iznose:

- 0,40 osnovnog osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji,
- 0,42 osnovnog osobnog odbitka za prvo dijete,
- 0,59 osnovnog osobnog odbitka za drugo dijete,
- 0,84 osnovnog osobnog odbitka za treće dijete,
- 1,17 osnovnog osobnog odbitka za četvrto dijete,...

Izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak donose i niz drugih poticajnih mjera kao što su olakšice invalidima, olakšice za kupnju stanova kojima se rješava trajno stambeno pitanje, olakšice po osnovu dopunskih mirovinskih i zdravstvenih osiguranja, i sl.

Promjene su vidljive i u broju i veličini poreznih stopa poreza na dohodak. Za razliku dosadašnjih triju stopa, sada se primjenjuju četiri porezne stope i to: 15%, 25%, 35% i 45%.

Najznačajnija promjena nama koji živimo i radimo na ovom području se ogleda u načinu korištenja poreznih olakšica koje nam pruža Zakon o područjima posebne državne skrbi.

Naime, osnovni osobni odbitak za područja posebne državne skrbi druge skupine kojoj i mi pripadamo više nije 3.125,00 kuna, nego 3.000,00 kuna. Međutim, novina je i u tome što će se on moći koristiti samo i isključivo kroz godišnji obračun poreza na dohodak po podnesenoj godišnjoj prijavi poreza na dohodak, što znači da će svi oni koji su tijekom

godine radili i primali plaću (dohodak od nesamostalnog rada), da bi ostvarili pravo na porezne olakšice koje im pruža područje posebne državne skrbi morati podnijeti godišnju prijavu poreza na dohodak. Prijava se podnosi od 01. siječnja do 28. veljače tekuće, a za prošlu kalendarsku godinu.

Nadam se da će ovaj članak našim župljanima i drugim čitateljima biti mali putokaz u snalaženju kako u poreznim pravima tako i u poreznim obvezama.

Damir Vlaić

RASPORED SLUŽBE BOŽJE ZA USKRSNE BLAGDANE

VELIKI ČETVRTAK, 17. travnja: Sveta misa u 18, 00 sati u Drinovcima, poslije mise pjevamo "Gospin plač".

VELIKI PETAK, 18. travnja: Bogoslužje Velikog petka u 18, 00 sati u Drinovcima. Post i nemrs.

VELIKA SUBOTA, 19. travnja: Vazmeno bdjenje u 18, 00 sati u Širitovcima i u 20, 00 sati u Drinovcima. Poslije svete mise u obje crkve blagoslov uskrsnih jela.

NEDJELJA USKRSNUĆA

GOSPODNJEG, 20. travnja: Sveta misa u 11,00 sati u Drinovcima.

USKRSNI PONEDJELJAK, 21. travnja: sveta misa u 11,00 sati u Širitovcima.

DRUGA USKRSNA NEDJELJA, 27.

travnja: Svete mise u 9,30 sati u Drinovcima i u 11,00 sati u Širitovcima.

VAŽNIJI DATUMI

11. svibnja 2003. - Prva sveta pričešć

21. lipnja 2003. - Jedanaesta obljetnica oslobođenja Miljevaca

29. lipnja 2003. - Sv. Petar i Pavao

14. rujna 2003. - Gospa od milosti

9. studenog 2003. - Miljevački dan u Zagrebu, u crkvi Gospe Lurdske sv. misa počinje u 12,30 sati.

ZGODOPIS

**naše župe od 19. prosinca 2002.
do 9. travnja 2003.**

Naša budućnost

19. prosinca, jasllice prave u župnoj crkvi u Drinovcima, Šime Malenica i Šime Dević, u crkvi Sv. Pavla u Širitovcima, vjernici iz Bogatića, Karalića i Širitovaca. Župnik dovezao iz tiskare božićni broj župnog lista "Miljevci". Adrese ispisala Josipa Skelin, pripremu za slanje pomogli: Anamarija i Franka Malenica, Anđela i Kristina Ivić, Šime Dević, Šime Malenica i poštari Ivan Bačić.

20. prosinca, božićna ispovijed u župi. Pomagali ispovijedati: fra Karlo Krolo, fra Stjepan Matić, fra Milan Ujević, fra Ivica Omazić i fra Marko Duran. U osnovnoj školi završetak prvog polugodišta i božićna priredba.

25. prosinca, Božić, polnoćka, lijepo, pobožno, mirno, dostojanstveno, veselo, bez petardi ..., crkva u Širitovcima ispunjena ... Osjetno manje vjernika na misi u Drinovcima na sam Božić, poslije mise Ženski župni zbor izveo je koncert i recital božićnih pjesama.

26. prosinca, Sv. Stjepan, misa u Širitovcima, crkva ispunjena, toga dana više odraslih muškaraca u crkvi nego skoro kroz cijelu godinu. Preko mise župnik najavio da iduće godine slavimo devedesetu obljetnicu crkve Sv. Pavla u Širitovcima. Poslije mise Ženski župni zbor održao koncert i recital božićnih pjesama. Toga dana započeo blagoslov obitelji u župi u selu Bogatići.

29. prosinca, Sveta obitelj, svete mise u Drinovcima u 9,30 sati i u Širitovcima u 11,00 sati. Preko mise u Širitovcima bračni par Anka i Nediljko Vranjković, prigodom dvadeset i pete obljetnice braka obnovili bračna obećanja.

31. prosinca, zadnji dan u ovoj godini. Dva sprovoda u župi. U ovoj godini bilo je trideset i šest sprovoda.

1. siječnja 2003., sretna Nova godina. Bura puše, sunce grije, na misi u jedanaest sati malo

mlađarije, oni sada spavaju... Župnik je na kraju mise iznio neke statističke podatke netom završene godine u našoj župi. U župi je prošle godine bilo deset krštenja, od toga osam koji žive u župi i dvoje izvan župe. Dvanaest prvopričesnika, svi iz župe. Trideset i jedan krizmanik, trideset iz župe i jedan iz druge župe. Tri vjenčanja i trideset i šest sprovoda. Od toga dvadeset i pet koji su živjeli u župi, deset koji su živjeli izvan Miljevac a i jedan iz druge župe.

4. siječnja, župnik je završio blagoslov obitelji u župi. Svi nisu primili blagoslov. Neki nisu bili kod kuće, neki ne žele. Za vrijeme blagoslova obitelji župnika su pratili ministranti. Za to vrijeme župnik je vidio i doživio; mnoge obitelji su zajedno molile sa župnikom za Božji blagoslov obitelji, a bio je i jedan slučaj da je jedan gospodin ostao na suncu dok je bio blagoslov u kući.

Samo u dvije kuće čuo se plač male djece, u pojedinim obiteljima djeca ne znaju moliti molitve ali znaju reći, da ne psuju...nekoliko novih kuća je blagoslovljeno, po vrtovima mladi luk dobro raste, krave i ovce pasu travu po kršu. Na jednom mjestu vijori zastava Europske zajednice... Hvala svima koji su primili i obdarili župnika u blagoslovu obitelji, a također i ministrante...

6. siječnja, Bogojavljenje, mise u obje crkve i poslije mise blagoslov vode. Vjernici su u obje crkve došli u velikom broju.

7. siječnja, oblačno, danas je pao prvi snijeg ove godine, inje po stablima, ceste skliske...

11. siječnja, počela je trodnevica, duhovna

priprema vjernika za svetkovinu Imena Isusova. Duhovnu obnovu je vodio fra Ivica Omazić, domeštar novaka s Visovca. Bura puše i sunce grije, topi se inje s grana, hladno. U 16, 00 sati u župnoj crkvi u Drinovcima najprije je bila krunica i prigoda za svetu ispovijed, a zatim sveta misa. Na pobožnosti su uglavnom sudjelovali članovi župnog zbora koji su poslije mise imali domjenak u župnoj kući.

13. siječnja, sunčano, ali hladno, početak drugog polugodišta u osnovnoj školi. Štrajka nije bilo u školi, poslijepodne duhovna obnova u crkvi u Širitovcima.

14. siječnja, svetkovina Imena Isusova, zaštitnik naše župe. Hladno i sunčano vrijeme. Svetu misu u jedanaest sati je predvodio i preko mise propovijedao domaći sin fra Petar Pletikosa, s njim su slavili još šestorica svećenika. Puna crkva vjernika, sva školska djeca su bila na misi. Na misi su svirale Anđela Ivić i Marijeta Kulušić, a skladno pjevao Ženski župni zbor pod ravnanjem gospođe Marije Kulušić. Liturgijska čitanja su čitali franjevački novaci s Visovca.

Na kraju mise župnik je pročitao statističke podatke koje je zabilježio tokom blagoslova obitelji. Trenutno u župi ima 441 obitelj i 1200 stanovnika, od toga u Bogatićima ima 40 obitelji i 105 stanovnika, u Bristanima 82 obitelji i 208 stanovnika, u Drinovcima 80 obitelji i 178 stanovnika, u Kaočinama 76 obitelji i 233 stanovnika, u Karalićima 32 obitelji i 106 stanovnika, u Ključu 62 obitelji i 156 stanovnika i u Širitovcima 59 obitelji i 210 stanovnika. U cijeloj župi ima 130 obitelji gdje živi samo jedan član (stanovnik). Poslije mise bio je ručak na koji su stigli i drugi okolni župnici. Poslijepodne u 16, 00 sati misu je slavio župnik.

18. siječnja, poslijepodne župniku je u vizitu stigao generalni vizitator fra Benedikt Vujica u pratnji svoga tajnika fra Ivana Maletića. Zanimao se za stanje u župi i pitao župnika o daljnjim planovima i programima u župi. Pregledao je i župne knjige, te u bilježnici vizite napisao svoje dojmove.

Volimo naš list

Od 21. do 23. siječnja, župnik je bio u Zagrebu na Teološko-pastoralnom tjednu za svećenike. Ovogodišnja tema tjedna je bila: "Pluralizam u Crkvi". Kroz to vrijeme župnik se sastao i o Odborom Miljevcana u Zagrebu. Razgovarali smo o mogućnostima razvoja Miljevacu ...

28. siječnja, župnik slavio misu u Vranjkovićima. Na misi sudjelovalo trinaest vjernika. Prije mise molili smo krunicu. Posebno je bilo lijepo vidjeti kako malo dijete moli zajedno s ostalim vjernicima.

29. siječnja, sprovod časne sestre Karmele Ružice Kulušić u Podstrani kod Splita. Na sprovodu je sudjelovao župnik i njezina rodbina iz Ključa.

30. siječnja, svetu misu župnik slavio u Ključu. Prije mise smo molili krunicu, sudjelovalo je dvadeset i šest vjernika iz Ključa. Lijepo su pjevali i molili.

31. siječnja, navečer u župnoj kući bio je sastanak Župnog ekonomskog vijeća. Župnik je podnio financijski izvještaj za 2002. godinu

Generalni vizitator fra Benedikt Vujica i župnik

i planove za 2003. godinu. U pozitivnoj smo bilanci završili 2002. godinu.

2. veljače, hladno, bura i sunce. Danas slavimo Dan života i Dan posvećenog života. Molili smo za život. Joso Skelin, sakristan, darovao je za župnu crkvu novi Misal, knjigu za liturgijska slavlja.

7. veljače, sprovod u Šibeniku našem bivšem župniku fra Stanku Bačiću. Sprovođne obrede na gradskom groblju predvodio je gvardijan samostana Sv. Lovre u Šibeniku fra Mate Topić, a poslije sprovoda svetu misu u crkvi Gospe van grada u Šibeniku o. biskup Ante Ivas. Na sprovodu je sudjelovao i naš župnik fra Ante.

13. veljače, bura puše, sunce ublažuje hladnoću. Svetu misu župnik je slavio u Karalićima. Na misi je sudjelovalo sedamnaest vjernika. Skladno smo pjevali i molili.

16. veljače, nedjelja, svete mise u Širitovcima i u Drinovcima. Burno i sunčano. Poslije mise u Drinovcima bio je susret župnika s roditeljima i Prvopričesnicima. Od četrnaest očeva samo su dvojica bila na sastanku. Dogovorili smo se o datumu i pripremi za ovogodišnju svečanost Prve svete pričesti.

22. veljače, pet učenica iz sedmog i osmog razreda sudjelovalo u Šibeniku kod časnih sestara franjevki od Bezgrešne na jednodnevnoj duhovnoj obnovi.

26. veljače, župnik sudjelovao na rekolekciji u Šibeniku. Nacionalni katehetski ured HBK predstavio je svoje djelovanje i nove udžbenike za vjeronauk u osnovnim školama.

27. veljače, župnik slavio misu u Brištanima Gornjim u kući Ante Samca. Na misi sudjelovalo dvadesetak vjernika.

5. ožujka, Pepelnica, početak korizme. Misa u Drinovcima, malo vjernika na misi, preko mise pepeljanje vjernika.

8. ožujka, na radio Drnišu župnik sudjelovao u emisiji Duhovna misao. Poslijepodne sprovod Anti Pletikosi, u sprovodu i na misi sudjelovalo 28 svećenika, 7 časnih sestara i 7 franjevačkih novaka koji su pjevali preko mise te veliki broj vjernika i

Već sam domaća...

prijatelja pokojnog Ante.

9. ožujka, prva korizmena nedjelja. Na poziv župnika ravnatelj Caritasa Šibenske biskupije mons. Slavko Mikelin i njegov zamjenik gosp. Mladen Jukić upoznali su vjernike o ulozi i važnosti župnog Caritasa.

13. ožujka, župnik slavio misu u Bašićima. Na misi sudjelovalo sedam žena. Vrijeme prohladno i sunčano.

21. ožujka, prvi dan proljeća. U dvorištu osnovne škole u Drinovcima nekoliko roditelja i voditelj škole Mile Petrović sadili masline.

22. ožujka, na sjednici Župnog pastoralnog vijeća izabrani članovi župnog Caritasa: Snježena Lovrić, voditeljica, Slavka Galić, zamjenica, Joso Malenica Điša, blagajnik, Marija Kulušić, zapisničar, te kao članovi: Dobra Lovrić, Radmila Lovrić i Marica Puljić.

25. ožujka, župnik slavio misu u Bogatićima. Na misi sudjelovalo 14 vjernika, većinom djece koja su i čitala preko mise.

30. ožujka, četvrta korizmena nedjelja. Ispred crkve u Širitovcima bilo je parkirano preko dvadesetak automobila. Župnik se ponadao da će biti puna crkva vjernika... Lovci parkirali automobile ispred crkve.

Od 31. ožujka do 5. travnja, župnik po župi obilazio bolesne i starije vjernike da ih pripremi za Uskrs. Mnogi su se bolesnici i starije osobe ispovjedile i pričestile. Neki nisu htjeli...

3. travnja, o. Biskup je potvrdio izbor članova župnog Caritasa.

PROSLAVA SVETKOVINE IMENA ISUSOVA NA MILJEVCIMA

Dana 14 siječnja 2003. god. proslavili su Miljevcani u crkvi Imena Isusova svetkovinu Presvetog Imena Isusova. Svečano euharistijsko slavlje prije kojeg se pružala mogućnost za sv. Ispovijed predvodio je i propovijedao sin ovog kraja o. fra Petar Pletikosa, uz koncelebraciju sumještanina, meštra novaka na Visovcu o. fra Šime Samca, o. fra Joze Maticića, župnika Drniša i dekana Marka Durana, te miljevačkog župnika o. fra Ante Vukušića. Liturgijska čitanja i molitve vjernika čitali su franjevački novaci s Visovca.

Zvuk zvona označio je početak euharistijskog slavlja u kojem je sudjelovao velik broj vjernika ovoga kraja. U svojoj propovijedi o. fra Petar je govorio o uzvišenosti Imena Isusova iznad svakog imena ovoga svijeta, jedinog u kojem čovjek nalazi smisao svoga bivstva i u kome je vječna sreća u Nebu. Isto tako rekao je da su naši stari u svim previranjima koja su ih snalazila znali ostati čvrsto u nevoljama života. A tako živeći trajno su u svojim srcima imali radost i mir, a na ustima pjesmu i lijepu riječ. Kao takav njihov život nam može biti stalan poticaj u našem životu. Ukazao je isto tako i na današnje vrijeme u kojem je trend vjerske nezainteresiranosti stalna prijetnja našim obiteljima. Stoga je naglasio potrebu obnove vjernosti Bogu, bez čije pomoći čovjek nije sposoban činiti dobro i bez koga ne može biti istinski sretan. Očitoj krizi kojoj su posljedica mnogobrojne rastave brakova u našem narodu naveo je kao razlog većinom nespremnost na žrtvu koja svoj smisao nalazi jedino u čovjekovoj težnji za bliskošću i vjernosti svom Stvoritelju.

Fra Petar propovijeda

Nakon obreda sv. Pričesti uslijedio je blagoslov s Presvetim. Na samom kraju misnog slavlja miljevački župnik se zahvalio predvoditelju o. fra Petru, svoj braći svećenicima, visovačkim novacima koji ovom prigodom dođoše predvođeni svojim mešтром, te župskom zboru koji je svojim skladnim pjevanjem uvećao misno slavlje. Svetkovina zaštitnika župe bila je prigoda da o. fra Ante svojim župljanima prikaže trenutno stanje u župi dobiveno osvrtnom na proteklu godinu. Dobiveni statistički podaci, kako reče, nisu optimistični kada se pogleda demografska slika ovoga nekad vrlo napućenog kraja. Nakon Gozbe Riječi i Tijela Gospodnjega, svetkovanje se nastavilo za mnogim obiteljskim stolom svečarski raspoloženih ponositih ljudi ovog podneblja. Tako i dolikuje svetkovini najuzvišenijeg imena.

fra Ivan Režić, novak

NAJVEĆE SLAVLJE NA MILJEVCIMA

Godine 1924. nabavljena su zvona za crkvu Imena Isusova. Bilo mi je tada deset godina, prisjeća se djed Šime Malenica zvani Jablan. Bilo je nakićeno od vratrove kuće pa do crkve do ulaza u šamatorje. S jedne i druge strane puta bila je postavljena žica omotana bršljanom i cvićem svake vrste, sve je to bilo okićeno. A s kampanela od zvona pa do zemlje na konapu su bile zastavice svake vrste. Od miljenja nisi mogao gledat kako je lipo bilo. Zvona su se digla pomoću vinća, ali veliko zvono nije moglo proći kroz prozor, onda su jedan mali prozor izvadili i prosicali dlitom da može zvono ući unutar zvonika. To je sve vodio

ondašnji župnik fra Ivan Bronić iz Promine. Svita je tada bilo puno, nikad takvog slavlja neću upamtiti koliko ja znam. Ljudi su pomagali. Sam pok. Vranolić dao je cijenu jednog vola, ondašnji 1.200 dinara, bio je kum i drugi su pomagali. Ručak se kuha u dva kotla od tri stolitra. Svaka kuća je pekla janjce. To je bilo na Gospu od milosti. Navečer kad se počelo smrknjivati palili su roketu u šamatorju. Svita je bilo još više iz svijlu krajeva. Bile su tri glazbe: dmiška, sinjska i šibenska.

Za ručak su bila napravljena tri reda stolova u vratarskom dvorištu. Kuhar je bio pok. Bodulac. Ja sam sve to s radošću i znatiželjom gledao, zaključuje djed Šime sa smiješkom na usnama.

PRILOZI ZA CRKVVU OD 07. 12. 02. DO 06. 04. 03.

ŽUPLJANI:

Mile Galić, 100 kn
Ivan Galić p. Pavla, 170 kn
Stana Galić ud. Ilije, 100 kn
Ilija Galić, 100 kn
Ante Galić Tončin, 100 kn
Zdravko Galić, 100 kn
Paško Duilo, 200 kn
Branko Duilo, 100 kn
Ivanka Galić ud. Ivana 100 kn
Ante Galić Petrov, 100 kn
Marko Duilo Sudac, 200 kn
Frane Samodol, 100 kn
Jole Joldžan Samodol, 200 kn
Davor Bačić p. Mate, 500 kn
Jole Samodol p. Mate, 200 kn
Mate Samac p. Ivana, 100 kn
Frane Perišić, 50 E
Milka Perišić ud. Mate, 150 kn
Anka Perišić, 200 kn
Ante Bačić p. Mate, 200 kn
Nevenka Perišić ud. Andrije, 100 kn
Joso Bačić p. Ivana, 200 kn
Milka Pilić ud. Ivana, 50 kn
Marija Pilić p. Nikole, 100 kn
Drago Pletikosa, 50 E
Drago Bačić p. Mate, 200 kn
Ivan Bačić Ivana, 100 kn
Mara Pletikosa ud. Šime, 150 kn
Mate Deronja, 50 kn
Josica Deronja, 200 kn
Manda Bačić 50 kn
Joško Bačić p. Ivice, 200 kn
Milka Jajčanin, 1.000 kn
Mate Bačić Mačura, 100 kn
Ivan Ivić Čiko, 100 kn
Manda Ivić ud. Josura, 200 kn
Joso Skelin, 300 kn
Ana Mazalin, 100 kn
Ivan Ivić Jurković, 200 kn
Marija Ivić ud. Mile, 200 kn
Nediljko Vlaić, 100 kn
Pajica Vlaić, 100 kn
Ivan Vlaić p. Ante, 125 kn
Mara Vlaić ud. Ante, 50 kn
Jakov Vlaić, 100 kn
Paško Vlaić p. Mate, 100 kn
Joso Vlaić p. Jure, 200 kn
Nediljko Vlaić p. Jose, 100 kn
Ivan Vlaić p. Nikole, 100 kn
Mate Ivić, 100 kn
Ana Kulušić ud. Mate, 100 kn
Marko Kulušić Josin, 200 kn
Joso Vlaić p. Marka, 200 kn
Mile Bačić, 200 kn
Ante Bačić, 100 kn
Slavka Skelin, 100 kn
Ive Pulić, 100 kn
Krste Skelin, 100 kn
Stipe Skelin, 100 kn
Jelka Karlo, 200 kn
Nikola Karlo, 100 kn
Ivan Karlo, 100 kn

Mate Stojanović, 100 kn
Stipe Stojanović, 200 kn
Slavka Vatauvuk, 200 kn
Kata Puljić ud. Jere, 100 kn
Nikica Puljić, 200 kn
Frane Dželalija p. Frane, 50 kn
Zorka Dželalija ud. Filipa, 100 kn
Milka Čipčić ud. Ivana, 300 kn
Jandre Kulušić p. Pepete, 500 kn
Blaž Kulušić, 200 kn
Dane Malenica, 200 kn
Ante Vranjković Jere, 100 kn
Milan Lovrić, 100 kn
Ivica Lovrić p. Stipe 100 kn
Nediljko Vranjković, 100 kn
Željko Lovrić p. Drage, 100 kn
Luca Vatauvuk p. Ante, 100 kn
Mladen Lovrić, 200 kn
Marija Vranjković ud. Ivana, 100 kn
Jaka Vranjković ud. Marka, 100 kn
Pajica Vranjković, 100 kn
Ive Vranjković p. Petra, 100 kn
Ivica Grabić, 50 E
Stipe Sunko, 800 kn
Vojko Vatauvuk, 100 kn
Milka Vlaić, 100 kn
Mile Malenica, 100 kn
Nikola Sunko, 100 kn
Filip Vatauvuk, 100 kn
Ive Vatauvuk, 100 kn
Niko Vatauvuk, 100 kn
Luca Skelin, 100 kn
Marija Skelin ud. Krste, 100 kn
Boško Vranjković, 100 kn
Jole Vranjković, 100 kn
Šime Vranjković, 100 kn
Ivan Bubalo, 100 kn
Marko Bubalo, 100 kn
Paško Bubalo, 100 kn
Frane Lovrić p. Mije, 100 kn
Joso Lovrić p. Filipa, 100 kn
Ivan Lovrić, 100 kn
Slavka Lovrić ud. Drage, 100 kn
Boško Grabić, 100 kn
Nediljka Lovrić ud. Jere, 100 kn
Rada Lovrić, 100 kn
Pera Lovrić p. Ive, 100 kn
Mirko Sunko, 150 kn

MILJEVČANI IZVAN MILJEVACA:

Zdravko Ivić, Ši. 800 kn
Šime Grabić, Srma, 50 E
Mate Vlaić, Zg. 300 kn
Petar Ivić Antin, St. 200 kn
Ivica Bubalo p. Nikole, Nj. 400 kn
Rikardo Galić, Ši. 100 kn
Niko Mazalin, St. 190 kn
Kata Duilo, Nj. 50 E
Nikola Duilo, Ši. 200 kn
Zvonko Vatauvuk, St. 100 kn
Josip Lovrić, Zg. 100 kn
Stipe Čipčić, Drniš, 200 kn
Mate Dželalija Bičera, Nj. 50 E

Vid Lalić, Nj. 200 kn
Tome Matić, Drniš, 100 kn
Jakov Bačić, Zd. 1.000 kn
Milan Vranjković, Bjelovar, 1.500 kn
Grad Drniš, 4.000 kn
Ive Malenica, Nj. 500 kn
Jakov Lalić, 100 kn
Ivica Lovrić Zg. 500 kn
Frane Perčin, St. 100 kn
Branko Malenica, Zg. 150 kn
Branko Deronja, 50 kn
Željko Kolorin, 150 kn
Dane Burić, Čitluk, 200 kn
Marko Grabić, Pariz, 50 E
Davor Deronja, Kanada, 100 CAD
Ičo Deronja, Zg. 200 kn
Marija Jukić, 100 kn
Stipe Malenica, Ši. 150 kn

MRTVAČNICA:

Frane Samodol, Bristani, 100 kn
Vinko Samodol, Nj. 50 E
Umjesto vijenaca za pok. Anu Bačić skupljeno je 3.750 kn (za groblje), a umjesto vijenaca za pok. Antu Pletikosu 1.000 kn (za crkvu).

Prilozi za list Miljevci

Frane Samodol, Bristani, 50 kn
Petar Bubalo, 100 kn
Jole Joldžan Samodol, Bristani, 100 kn
Pajo Vatauvuk, Širitovci, 100 kn
Ive Vlaić p. Jose, Kaočine, 100 kn
Ante Bačić p. Mate, Bristani, 100 kn
Zvonko Šostera, Bristani, 50 kn
Ivica Ivić, Zg. 100 kn
Anka Vrbanek, Sunja, 200 kn
Ante Gverić, Ši. 200 kn
Jakov Lalić, 100 kn
Marija Ivić ud. Mile, Drinovci, 200 kn
Nikica Mazalin, Zg. 50 kn
Branko Benković, Orniš, 200 kn
Joso Puljić, Zg. 300 kn
Luka Poličak, Ši. 100 kn
Šime Malenica Jablan, Drinovci 100 kn
Ičo Deronja, Zg. 200 kn
Obitelj Davora i Dragice Deronja, Kanada, 100 CAD

**AKO SMO KOGA SLUČAJNO
IZOSTAVILI, NEKA NAM SE
JAVI. HVALA SVIMA KOJI SU
DALI SVOJE PRILOGE.**

Župni zbor

Q groznica

Q groznica je akutna, u rijetkim slučajevima kronična, bolest i najčešća antro-pozoonoza (bolest prenosiva sa životinja na ljude), raširena diljem svijeta. Glavni simptomi bolesti su groznica i vrućica, jaka glavobolja, bolovi u mišićima tijela i umor, a pojava drugih simptoma ovisna je o zahvaćenosti pojedinih organa. Uzročnik Q groznice je *Coxiella burnetii*. U nepovoljnim uvjetima bakterija *C. burnetii* održava se u obliku endospora, pokazuje veliku otpornost na utjecaje vanjske sredine i ostaje infektivna, preživljava na vuni na temperaturi od 15°C do 20°C do 10 mjeseci, više od jednog mjeseca u svježe smrznutom mesu i više od 40 mjeseci u vrhnju pohranjenom na sobnoj temperaturi. Grijanje pri 63°C samo djelomično uništava *C. burnetii* te je za sigurno uništenje u mlijeku potrebna pasterizacija 15 sekunda pri 71,5°C. *C. burnetii* pokazuje naročitu infektivnost prema ljudima, te je dosta samo jedan živi mikroorganizam na nastanak infekcije.

Iako je primarno prirodno-žarišna zoonoza, ova se bolest otisnula iz svojih prirodnih žarišta, adaptirala na domaće životinje, ovce i krave, u novije vrijeme i koze, u

kojima preživljava i koje su glavni izvor infekcije za ljude. Kao izvor zaraze spominju se i neke druge životinje, ptice, ribe, mačke, krpelji i drugi. U posteljici, plodnim ovojima i plodnoj vodi, u vrijeme okota ovaca, krava i drugih životinja izbacuju se velike količine mikro-organizama u vanjsku sredinu, a isparavanjem i sušenjem stvara se inficirani aerosol, pripravan za širenje infekcije udisanjem, na kraćoj i većoj udaljenosti. U nas su ovce najčešći izvor infekcije za ljude. Sukladno tome najviše oboljelih je u proljeće, u razdoblju nakon janjenja, iako su zabilježene i manje epidemije i sporadični slučajevi bolesti u ljetnim i ostalim mjesecima godine (zbog otpornosti *C. burnetii* na nepovoljne vanjske uvjete). Poznati su i drugi, sporedni, načini prijenosa *C. burnetii* inficiranim nepasteriziranim mlijekom, laboratorijske infekcije, transfuzijom krvi.

Inkubacija traje 20 (14 do 39) dana. Klinički simptomi i znakovi izraženi su različitim zasebnim kliničkim sindromima. Najčešći od sindroma je akutna bolest praćena povišenom temperaturom, bez upale pluća i drugih težih simptoma, u trajanju 2 do 14 dana. Konačni ishod je dobar, a kako bolest često nije niti

prepoznata, antibiotska terapija se i ne provodi.

Po čestoci javljanja drugi sindrom je atipični oblik upale pluća. U ovih bolesnika dominantni simptomi i znakovi bolesti su visoka temperatura i jaka glavobolja, a česti simptomi su nadražaji, neproduktivni kašalj, ponekad s primjesama krvi, bol u mišićima i u prsištu, umor, mučnina, povraćanje i proljev.

U liječenju ove bolesti primjenjuju se antibiotici (tetraciklini, makrolidi, rifampicin).

U preventivne mjere uključena je edukacija ljudi o izvoru i načinu prijenosa infekcije i postupcima dezinfekcije i odlaganja životinjskih produkata koji sadrže *C. burnetii*. Pasterizacija mlijeka obvezna je preventivna mjera. Proizvedeno je i dostupno cjepivo, a preporučena je njegova primjena u cijepljenju osoba izloženih *C. burnetii* infekciji (laboratorijsko osoblje, veterinari i radnici u klaonicama stoke). Aerogeni način prijenosa, mogućnost prijenosa artropodima (krpelji), niska infekcijska doza i veoma izražena rezistencija čine *C. burnetii* potencijalnim agensom za biološko ratovanje.

doc.dr.sc.med., B.
Dželalija, infektolog

+ Fra Stanko Bačić

U srijedu, 5. veljače 2003. godine u šibenskoj bolnici, u 87. godini života, preminuo je o. fra Stanko Bačić. Rođen je 25. kolovoza 1916. u Lisičiću kraj Benkovca, župa Perušić. Osnovno školovanje završio je u rodnom mjestu, klasičnu gimnaziju u Sinju, a filozofsko teološki studij u Sinju i Makarskoj. U novcijat je stupio 13.8. 1934. u Zaostrogu, a svečane zavjete položio 3. 12. 1939. u Makarskoj. Za svećenika je zaređen 6.7. 1941. u Splitu. Fra Stanko je svećenički vijek uglavnom proveo kao pastoralni djelatnik. Župnik naše župe bio je od 17. 9. 1968. do 30. 7. 1970. godine. Pokopan je 7.2.2003. u samostansku grobnicu na šibenskom groblju Kvanj.

UMRLI OD 30. PROSINCA 2002. DO 6. TRAVNJA 2003.

**“JA SAM USKRSNUĆE I ŽIVOT TKO U MENE VJERUJE, AKO I UMRE ŽIVJET ĆE”
(Iv 11,25).**

30. XII. 2002. Ika Bačić u 71.g.;
30. XII. 2002. Darinka Skelin u 93.g.;
14. I. 2003. Jerka Puljić u 85. g.;
18. I. 2003. Mate Skelin u 67. g.;
1.II. 2003. Kata Vukorepa u 90. g.;
28. II. 2003. Ivan Galić u 90. g.;
5. III. 2003. Josip Mazalin u 82. g.;
6. III. 2003. Ante Pletikosa u 72. g.;
12.III. 2003. Dragica Ivić u 47.g.;
19. III. 2003. Božo Kozić u 74. g.;
22. III. 2003. Ante Bačić u 78.g.;
27. III. 2003. Milka Deronja u 63.g.;
3. IV. 2003. Marija Samodol u 80. g.

+ S. KARMELA RUŽICA KULUŠIĆ, članica sestara franjevki od Bezgrešne Šibenik, preminula je 27. siječnja 2003. g. u samostanu časnih sestara u Postrani u 90. godini života i 66. godini redovništva. Pokopana je 29. siječnja u sestarskoj grobnici na mjesnom groblju Ban u Postrani. Sprovodne obrede i koncelebriranu svetu misu predvodio je mons. Josip Delić u suslavlju dvadeset svećenika. Ružica (s. Karmela) rođena je 21. ožujka 1913. g. od oca Šime i majke Lucije r. Malenica u Ključu. U osmoj godini života umrla joj je majka. Osnovnu školu je pohađala kod župnika fra Luida Jurenovića. Kad su joj umrle dvije sestre ostala je sama s ocem i braćom. Zato njima nije bilo drago da ona ide u samostan. Sve je to odlučno odbila i stupila u redovničku zajednicu Sestara franjevki u Šibeniku, 16. srpnja 1935. godine, na blagdan Gospe od Karmela i zato je dobila redovničko ime s. Karmela. Za vrijeme II. svjetskog rata dok je boravila u Šibeniku puno je pomogla Miljevcanima koji su dolazili na liječenje u Šibenik. Nakon dugog pješačenja kod nje su dolazili i noćivali u samostanu, a ona je mnoge posjećivala u bolnici.

KRŠTENI OD BOŽICA 2002. DO USKRSA 2003. “TKO UZVJERUJE I POKRSTI SE, SPASIT ĆE SE, A TKO NE UZVJERUJE, OSUDIT ĆE SE”(Mk 16,16).

5. I. 2003. Antonio Grabić, sin Kristijana i Ane r. Matić;
2.II. 2003. Darija Dželalija, kći Josipa i Danijele r. Vučemilović Grgić.

MILJEVCI • župni list župe Miljevci • 22324 Drinovci

ISSN 1331-6710

Izdavač:

Župni ured Miljevci
22324 Drinovci

Glavni i odgovorni urednik:

fra Ante Vukušić, župnik
Tel/Fax.: (022)882-055

Urednički kolegij:

Boris Dželalija, Miroslav Ivić,
Diana Malenica, Josip Pilić,
fra Šime Samac, fra Ante Vukušić

Lektor: Davorka Bačić, prof.

List izlazi povremeno, uz dopuštenje
crkvenih i redovničkih poglavara.

Narudžbe, priloge i doprinose slati na adresu:

LIST ŽUPE MILJEVCI
22324 DRINOVCI

Naslovna stranica:

Crkva Sv. Pavla u Širitovcima

Zadnja stranica:

Časna službenica Marija od Propetog Petković

Kunski račun:

Župa Imena Isusova Miljevci
22324 Drinovci
Broj: 2485003-1100219752.

List se uzdržava dragovoljnim priložima vjernika

Tisak: Tiskara Malenica d.o.o., Šibenik

Čestova blagoslov naših zvonov - na žup. o. Sv. Ivana Krstiteľa - na Kijevčine.

Blagoslov zvonov - na žup. o. Sv. Ivana Krstiteľa - na Kijevčine.

Marija od Propetog Petković